

SALEZIJANSKI VESTNIK

2/1980

Župnijska cerkev Sv. Jošt na Kozjaku

SALEZIJANSKI VESTNIK
Glasilo salezijanske družine
LETO 52 (1980) št. 2 – 24. 5. 1980

Izdaja Salezijanski inspektorat
Ljubljana, Rakovniška 6

Odgovarja in ureja
dr. Stanis Kahne (stk)
z uredniškim odborom

Oprema: Ivan Kogovšek
Tisk: Tiskarna Ljudske pravice
Ljubljana

VSEBINA:

- 3 Marija z nami
- 4 Novi beograjski nadškof Alojzij Turk
- 5 Sv. Jošt na paškem Kozjaku
- 7 Salezijanski sotrudnik opat Janez Smrekar
- 8 Mašniško posvečenje
- 10 Vzgajajmo kakor Don Bosko
- 11 Mlade salezijanke se pripravljajo na delo
- 12 S papežem Janezom Pavlom v Turinu
- 13 Iz misijonov
- 14 Srečanje s salezijanci na Poljskem
- 15 Petdesetletnica mučeništva škofa Vensiglia
- 16 Med kanadskimi rojaki
Dum Dum v Indiji
- 17 Za indijance v Čilu
- 18 Salezijanska oaza v Teheranu
Naš farmar Ludvik Zabret
- 19 Iz družine
molivcev za poklice
- 20 Ali ga poznate?

Marija Pomočnica kristjanov
in don Bosko,
kakor sonce, vir življenja in svetlobe
in luna, uteha in pomoč osamljenemu nočnemu potniku.

Za vsakim velikim moškim,
stoja še večja žena.
Če za prvega veljajo besede:
,Gospod mu je dal zelo veliko modrost
in pravičnost in srce,
široko kakor peščena ravan',
potem upravičeno sprašujemo o Njej:
,Kdo je ta, ki se dviga kakor zarja?
Lepa kakor luna, čista kakor sonce.
Strašna kakor urejena vojska z zastavami.'

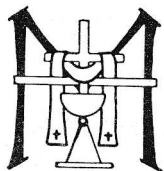
Don Bosko, z Abrahamovim srcem,
izbranec velike Žene poslušaj
in gre na pot, na pot v deželo revščine,
boja za kos kruha,
za tisto trohico upanja in ljubezni,
potrebno vsakemu, da postane človek.
Široko srce, kakor peščena ravan
v skrivnostnem snovanju ljubezni
sprejema in daje:
postaja oče mnogih zapuščenih.
Sanje rosne mladosti in lepa Gospa,
resničnost preteklega stoletja,
resničnost, od katere brni ozračje danes
in odzvanja v srcih
razpetimi med božji klic
in željo po popolni ljubezni.

Zarja za tem snovanjem,
veliko znamenje na nebu,
žena obdana s soncem,
žari in spreminja sanje v resničnost,
nekoč don Boskove, danes sanje vseh tistih,
ki v temeljni kamen jutrišnjega človeštva
polagajo svoje srce in bit.

vmr

MARIJA Z NAMI

ŽIVA MARIJINA NAVZOČNOST V CERKVI

Krščansko pojmovanje navzočnosti Kristusa, Marije in svetnikov v cerkvenem občestvu se bistveno razlikuje od pojmovanja, ki nam ga nudi svetna zgodovina. Za kristjane velike zgodovinske osebnosti, kot so Kristus, Marija in svetniki, ne vplivajo na sedanost le zato, ker so v preteklosti izvršili pomembna dela. Njihova navzočnost med nami je resnična in živa, je navzočnost 'živih', močnejša in učinkovitejša kot je bila v času njihovega bivanja na zemlji, saj so v dokončni obliki zaživel polnost božjega življenja. Zato se kristjani Marije ne smemo le 'spominjati' kot neke zgodovinske osebnosti, četudi pri tem 'spominu' upoštevamo še tako velik vpliv njene preteklosti na sedanost. Niti ni dovolj, da prisluhnemo njenemu sporočilu, izrečenemu v preteklosti z besedo in življenjem, četudi ga imamo za izredno pomembnega glede na sedanost in prihodnost človeštva. Marijina navzočnost med nami je namreč živa in resnična v moči velikonočne skrivnosti njenega Sina, zato se ji moramo tudi priporočati kot osebno navzoči v našem življenju in v zgodovini odrešenja. Le vera v vstalega Kristusa in v Marijino globoko deležnost pri skrivnosti velike noči pomaga kristjanom dojeti tako navzočnost božje Matere med nami. Sveti Janez Bosko, ki je bil moč globoke vere, je zato brez pomisleka izjavljal svojim sinovom in Hčeram Marije Pomočnice: 'Marija je tukaj'. In da nihče ne bi podvomil o resnični Marijini navzočnosti, je še dodal: 'Med nami je, zares je tukaj!'. Nekaj novozaveznega lahko zaslutimo v teh don Boskovihih besedah, kar nas spominja na 'zares je vstal'.

MARIJINA NAVZOČNOST PRI VZGOJI BOŽJIH OTROK

Cerkev je vedno ohranjala tako vero v Marijino navzočnost v krščanskem občestvu. Velikokrat v svoji zgodovini pa je čutila nujno, da to vero izrečno izrazi.

To je storila tudi na drugem vatikanskem zboru, ko je izjavila, da Marijino materinstvo v redu milosti neprestano traja, da Marija te svoje naloge po vnebovzetju ni odložila, ampak se z materinsko ljubeznijo zavzema za brate svojega Sina, ki se na poti v večno domovino nahajajo v nevarnostih in stiskah (prim. C 61). Kot božja mati je Marija zadolžena in nekako odgovorna za božje otroštvo v kristjanih. Salezijanske prenovljene konstitucije lepo izrazijo to temeljno Marijino nalogo, ko trdijo, da je Mati božja na svoj način navzoča pri vzgoji božjih otrok. Vsebinske posebne navzočnosti je izražena v treh med seboj dopolnilnih trditvah: Marija jih kot mati sprejema in razume, zanje je znamenje zmage nad grehom, in jim je pomočnica v vsakdanjem boju (prim. K 21). Ne bi pravilno razumel Marijine naloge do kristjanov in svoje pobožnosti do nje, kdor ne bi tesno povezoval v celoto vseh treh omenjenih prvin. Pristni kristjani so tako pojmovali in živeli marijansko pobožnost, sveti Janez Bosko nas jo je učil tako živeti.

KRSTNA ZVESTOBA, MERILO PRISTNE MARIJINE POBOŽNOSTI

Zadnji cerkveni zbor opominja teologe in oznanjevalce evangelija, naj se izogibajo vsakega pretiravanja, ki bi ne pripisovalo Mariji pravega, posebnega mesta v zgodovini odrešenja in v Cerkvi. Opozarja tudi vse vernike, naj pomnijo, da resnična pobožnost do Marije ne obstoji v neplodnem in kratkotrajnem čustvu, ne v prazni lahkovernosti, ampak izvira iz prave vere, ki nas navaja in spodbuja h krepostnemu življenju in k otroški ljubezni do naše Matere. Materinski odnos in materinska ljubezen pri vzgoji božjih otrok je 'naloga blažene Device v skrivnosti učlovečene Besede in skrivnostnega telesa', sinovski odnos in otroška ljubezen pa je dolžnostni in edini pravi odnos kristjanov do 'Kristusove matere in matere ljudi, zlasti vernikov' (C 54). Tak odnos pa vsebuje veliko več kot zgolj 'čustvo'. Sprejeti moramo Marijo kot dejansko učinkovito znamenje zmage nad grehom, sprejemati moramo njeno nenehno ponujeno pomoč v vsakdanjem boju proti grehu. Sveti Janez Bosko izrečno trdi, da se 'izkažemo Njeni (Marijini) resnični sinovi tako, da sovražimo greh'. Le tak naš odnos do greha bo Mariji nudil možnost, da nam lahko učinkovito pomaga in da posreduje za nas (prim. MB 7, 676). Le v tem smislu je Marija zares 'pribežališče grešnikov'.

Lepo se izraža papež Pavel VI. v 'Spodbudi o Marijinem češčenju', ko pravi, da Marija 'navaja svoje otroke, naj z odločno voljo premagujejo greh' (57). Salezijanski kardinal Silva Henriquez, zvest don Boskovi marijanski dediščini, poudarja, da resnična pobožnost do Marije vsebuje 'krstno zvestobo' in predpostavlja 'tako udeleženo z Marijo in po njenem zgledu v skrivnosti Kristusovega odrešenja, da v vsakdanji dejavnosti posnemamo Marijine kreposti in velikodušno uresničujemo svojo krstno posvetitev' (1977). Resno prizadevanje za tako zvestobo, ki nas postavlja vedno bolj v soglasje z evangelijskimi blagmi in z božjimi in cerkvenimi zapovedmi, je sicer zahtevno, a edino merilo pristnosti naše marijanske pobožnosti.

Rudi Borštnik
inspektor

NOVI BEOGRAJSKI NADŠKOF ALOJZIJ TURK

Posvečenje nadškofa Al. Turka v Beogradu

Salezijanski vestnik čuti dolžnost, da predstavi salezijanski družini in svojim bralcem novega beograjskega nadškofa Alojzija Turka, zato ker v njegovi nadškofiji delujejo naši sobratje. Vodstvo naše družbe mu je poslalo pozdravni telegram s čestitkami in mu zaželelo uspešno in blagoslovljeno vodstvo beograjske Cerkve.

Novi nadškof Alojzij Turk je že kot mlad duhovnik posvetil svoje življenje za razkropljene katoličane po vsem jugu Jugoslavije. Zato ima izredne izkušnje, s katerimi je mogel zelo učinkovito pomagati dosedanjemu nadškofu dr. Gabrielu Bukatku, ki se je zaradi bolezni odpovedal vodstvu te izredno težavne nadškofije. Salezijanci izražamo hvaležnost dosedanjemu nadpastirju, ki je zelo cenil salezijansko delo, saj so doglo časa vodili celo njegovo stolno župnijo Kristusa Kralja.

Posvečenje v škofa Alojzija Turka je bilo v nedeljo 20. aprila v frančiškanski cerkvi kot največji v Beogradu, delo arhitekta Plečnika. Vso slovesnost posvečenja je s kratkimi komentarji spremljal naš sobrat, župnik na Karaburmi in dekan, Herman Habič.

Značilno je njegovo škofovsko geslo, ki lepo izraža njegovo življenje in delo v diaspori: 'Gospod, če sem potreben Cerkvi, ne bežim od žrtve'.

stk Ljubljanski nadškof Al. Šuštar polaga roke na novoposvečenega škofa

SV. JOŠT NA PAŠKEM KOZJAKU

NEKOČ IN DANES, OB 25 LETNICI PRIHODA SALEZIJANCEV

Kraj med Mislinjsko dolino in Dobrno, med Šaleško dolino (z Velenjem) in Vitanjem je skoro planinski, saj se povzpne najviški vrh na Basališču celo do 1273 metrov visoko, KOZJAK s Špikom pa še vedno 1107 metrov. Ves ta predel je hribovje, poraslo z gozdovi, le na prisojnih uvalah in na precej v breg položenih gozdnih ravninah, so pridni in kruha lačni ljudje uspeli gozdu iztrgati in kultivirati nekaj pašnikov, travnikov in kako njivico. Kot cvetlica v lončku je na tej jasi zrastle sicer skromna a lična „brunarica“, ob njej „marof“ (tj. hlev s skednjem), morda še ovčinjak in „paštva“ (za sušenje lanu) vse pa krito z domačim „šiklnom“. Po gozdovih so se pa pasle domače in divje koze in prav po teh živalih je ves ta kraj dobil svoje ime: „Kozjak“ nad Dobrno. Ali pa, kot se pravi sedaj: Kozjak nad Velenjem.

IZ PRETEKLOSTI kraja se ne ve veliko. Čeprav so po teh vrhovih najdeni ostanki ilirskih naselbin in predmeti halštatske kulture, ni bil kraj nikoli močnejše obljuden. Pač zaradi težkega dostopa, velikih strmin in prevelike višine. Kraj je bil v glavnem lesni rezervat in prvi Robinzonski pionirji v osvajanju Kozjaka so bili prav oglarji, drvarji in pastirji, ki so si poiskali vsaj nekaj zemlje primerne za obdelavo. In prav iz njihovega skromnega življenja se je podedovala skromnost in navezanost na „svojo zemljo“ sedanjih Kozjačanov.

PRVI ZAČETKI CERKVE in s tem tudi sedanje fare naj bi datirali nekako v čas Celjskih grofov, ki jim je bila, poleg Pohorja, Kozjak lepa točka za lov s čudovitim razgledom nazaj na Celje. Oni naj bi po zaobljubi tu postavili kapelico sv. Jošta, ki pa je bila seveda podružnica prafare Nova Cerkev (sedaj: Strmec pri Vojniku).

KAPLANIJA SV. JOŠTA, kot podružnica župnije Dobrna, je bila ustanovljena šele 1787. leta z okoli petsto dušami, katerih število je v naslednjih sto letih le malo naraslo, ko je leta 1891 postal Sv. Jošt samostojna župnija. Osem let prej so pa na kraju prejšnje kapele že zgradili in posvetili sedanjo cerkev

v glavnem s sredstvi in prostovoljnim delom faranov samih, ko so škrlil za streho napeljali iz okolice 15 km oddaljenega Vitanja, lahki kamen za oboke so enako sami nažagali in napeljali od osmih kilometrov oddaljenega Marčiča, kamen so pa nosili celo z rokami.

Kot po večini vse cerkve svetega Jošta, je tudi tukajšnja bila romarska, ko so se verni nižinski kmetje svetemu Joštu priporočali predvsem proti vremenskim katastrofam: proti suši, deževju, hudi zimi in slabi letini, pa z uspehom, kot poroča župnijska kronika. Sedaj so pa take procesije seveda odveč, ker hrane ne dobimo nič več iz njih, ampak iz trgovin...

Tudi ZVONOVİ tukajšnje fare imajo pestro zgodovino: leta 1859 sta bila dva še iz leta 1567. Čez štirinajst let je bil pa še samo eden in so dokupili še dva, bronasta. Večjega od teh dveh in onega iz leta 1567 je odpeljala Avstroogrska malo pred svojim razpadom. Že leta 1925 so farani kupili dva nova, spet iz bronu, ki pa so ponovno oba odpeljali Nemci leta 1943. Sedaj pa, po že skoraj štiridesetih letih, še vedno sameva ta edini zvonček v kozjaškem zvoniku.

DUŠNO PASTIRSTVO te hribovske, zelo obsežne župnije (od cerkve do zadnjih hiš v vse smeri je nad šest km) je bilo, zaradi težkih gmotnih razmer, vseskozi nekako

zanemarjeno. Župniki, tudi umeščeni so se menjavali večinoma po nekaj letih, tako da tu še ni pokopan nobeden župnik, ker je prej odšel na lažjo faro. Glavni vir vzdrževanja je bila vseskozi lastna kmetijska dejavnost, kar je še sedaj! Iz istega vzroka je bila župnija večkrat tudi po nekaj let brez duhovnika. In tedaj je prihajal duhovnik k Sv. Joštu štirinajst-dnevno za mašo in za nedeljski mini verouk. Tako je šlo duhovno življenje faranov in njihova zavest pripadnosti župniji, hitro navzdol. Vse pobožnosti so zamrle, zakramentalno življenje se je pa ohranilo le še za največje praznike.

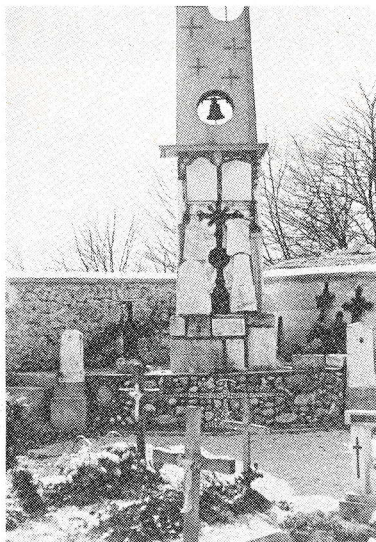

PRIHOD SALEZIJANCEV v to sivino je bila res prava duhovna pomlad. Salezijanci iz Dobrne (Kostanjevec in Hribšek) so poskrbeli za redno nedeljsko mašo in tedenski verouk. Župnišče, čeprav vse do danes neobnovljeno, je spet pričelo postajati „župnijski dom“ s pogostejšimi obiski faranov, še posebno, ko je nastopil stalni župnijski upravitelj Hanželič Anton 1956. leta. On je kljub slabemu zdravju, priletnosti in nujnim težavam vzdržal vse do jeseni 1973. leta. Poleg duhovnih naporov in uspehov, ki jih prav vidi in ocenjuje le Bog, je ob sodelovanju s ključarji uspel obnoviti vse strehe gospodarskih poslopij in velikega župnišča, napeljati elektriko, tik pred odhodom pa še urediti večji vodni rezervoar, da je njegov naslednik z lahkoto napeljal vodo, čeprav kapnico, v župnišče.

POČITNICE SALEZIJANSKIH KLERIKOV in študentov na Kozjaku v letih od 1959 do 1966, ki so prihajali iz Zadra in Reke, nazadnje pa še iz Želimljega, so naredile na farane nepozaben vtis. Njihovega petja v cerkvi in za marofom, njihove veselosti, še posebno pa pomoči pri kmetih, farani ne morejo pozabiti in še vedno sprašujejo, če bodo še kdaj prišli. Pa še nečesa tukajšnji ljudje ne morejo pozabiti: osla, ki je bil svoj čas menda popularnejši od samega župnika, čeprav, vsaj tako se potihoma govori, ga je končno lastnik prodal za polovično ceno za kazen, ker ga je nekoč prav oslovsko brcnil.

ZGODOVINA SE PONAVLJA, vsaj tako pravijo in pri Sv. Joštu bo to držalo, saj je župnijskega upravitelja Antona Hanželiča zamenjal drugi upravitelj, tudi Anton in sicer Krnc in se je tudi navdušil za osla, ga kupil, le da se je z njim pred kazensko prodajo pobotal in ga namesto v Hudo luknjo ali pa v Hudičev graben, raje poslal v salame, medtem ko za delo na kmetiji raje uporablja manjši traktor.

Sicer pa mnogi pravijo, da se sedanji župnik nekam resno pripravlja na smrt, čeprav najbrže še ne na svojo, ker je bilo njegovo prvo delo na župniji, da je z delno pomočjo krajevnih skupnosti, predvsem pa s farani obnovil pokopališče, da človeka vsaj podnevi ni strah iti mimo njega. Tudi, kolikor je na pokopališču in okoli njega našel zavrženih nagrobnih spomenikov, razen kosti in lobanj, ki jih

Spomenik rajnim na Kozjaku

Urejeno pokopališče na Kozjaku

tudi ni manjkalo po grmovju, je zbral in oblikoval v skupni spomenik, ki je nekaterim celo všeč in bo vsaj mrtvim v spomin, če že ne živim v opomin... Razporeženje med delom obnove pokopališča je povzeto v pesmi, katero je napisal župnik, recital pa faran na kulturno-zabavni prireditvi skupaj s še eno drugo igro ob zaključku obnove.

In kakor se vsak precej boji za lastno streho nad glavo, tako je najbrž sam sv. Jošt sedanjemu žup. upravitelju navdihnili misel, da je šel ob hudem deževju z žepno svetilko pregledat učinkovitost cerkvene strehe. In bilo je kaj videti: Streha je na skoro sto krajih bolj ali manj sabotirala. Tako je moral naslednje leto sv. Jošt žrtvovati 4, 5 ha velik travnik, farani pa precej

denarja, še več pa udarniških dni, saj jih je bilo nekaj sto, in tako je dobil novo cerkveno streho. Sedaj se pa poteguje še za nova okna svojega svetišča, da bi na prepihu in megli ne dobil bolezni, ki ji pravimo trohnenje. Medtem, ko bodo končana okna, pa upa, da bo dobil že tudi svojo telefonsko številko in urejeno cesto iz slovenjegraške strani in tako bo iz Jošta puščavnika postal moderen, tehnično usmerjen svetnik moderne dobe!

Medtem pa osameli zvonček v zvoniku še naprej zastoni toži in kliče, da bi mu prišel še kdo pomagat vabiti tudi bolj oddaljene farane, če že ne k nedeljski maši, pa vsaj h krstu in poroki k domači, kozjaški fari.

Tone Krnc

SALEZIJANSKI SOTRUDNIK OPAT JANEZ SMREKAR

Letos, 19. maja, poteka 60 let, ko je umrl katehet opat Janez Smrekar. Skupaj s kanonikom Lukom Jeranom je pripomogel, da se je Zveza salezijanskih sotrudnikov v Sloveniji rodila in utrdila. Brez dvoma je med najzaslužnejšimi salezijanskimi sotrudniki v Sloveniji, tudi zato, ker se je z vsem srcem zavzel, da je blaženi Mihael Rua, takratni vrhovni predstojnik salezijanske družbe, poslal 23. novembra 1901 salezijance na Rakovnik pri Ljubljani, prvi dom don Boskovih sinov v Sloveniji. Ob slavlju 75-letnice prihoda salezijancev v Slovenijo smo se v Salezijanskem vestniku kateheta Smrekarja spomnili kot tistega, ki je 1896 prejel od umirajočega kanonika Luka Jerana naročilo, naj bi na vsak način poskrbel, da bi salezijanci prišli v Slovenijo: 'Veliko boš moral trpeti . . . , a ne obupaj in ne odnehaj, tudi če bi bilo tako hudo, kakor da bi drva cepili na tebi. Videl boš, da bo Bog pomagal in blagoslovil tvoje delo'. Da se je preroška oporoka Luka Jerana uresničila in da opat Janez Smrekar ni obupal kljub težavam, je razvidno tudi iz štirih pisem, ki jih je pisal vrhovnemu predstojniku Mihaelu Rui in so ohranjena, samo ta štiri, v centralnem arhivu salezijanske družbe v Rimu. Delni povzetek vsebine teh pisem nam bo zadostoval, da bomo zaslutili, s kakšno neustrašenostjo se je lotil poslanstva, za katerega se je kot salezijanski sotrudnik čutil odgovornega pred Bogom in pred Cerkvijo na Slovenskem.

Prvo ohranjeno pismo je napisano 9. marca 1898. Obsega tri veli-

ke strani in je pisano v latinščini. V njem opat Smrekar prosi, naj bi salezijanci čimprej prišli v Slovenijo, najprej v Kočevje, pozneje tudi v Ljubljano. Proti koncu pisma je pomembna prošnja k Mariji Pomočnici, znamenje, da je dobro razumel, kako Bog na priprošnjo Marije Pomočnice pošilja don Boska in njegove sinove na delo. Takoie pravi: 'Zato goreče prosim: Marija, Pomoč kristjanov, prosi za nas! Pomagaj in stori, da bomo salezijance kmalu videli na Kranjskem!'

Istega leta je, 12. novembra, pisal v italijanščini štiri strani dolgo pismo. To pot vabi salezijance v Siško (Ljubljana) in izraža upanje, da bo avstrijski cesar podaril salezijancem tudi ljubljanski grad. Pošilja 111 lir za vzdrževanje slovenskih salezijanskih aspirantov, ki študirajo v salezijanskem oblikovalnem domu Cuorgnè. V pismu je imenovan izrečno le Frančišek Bonač, za katerega je namenjeno 44 lir, za druge študente pa pošilja na račun 67 lir. Iz tega preprostega podatka je razvidno, kako so slovenski salezijanski sotrudniki skrbeli za salezijanske poklice in jih ekonomsko podpirali. V tem pismu se je katehet Smrekar Mihaelu Rui tudi zahvalil za prejeto 'lepo pismo', za diplome, ki so namenjene 'ravnateljem salezijanskih sotrudnikov' in za posebne pravice, da lahko deli razne blagoslove. Teh pravic se bo posluževal 'v večjo čast božjo, v slavo Marije Pomočnice in za reševanje duš'.

Tretje ohranjeno pismo z datumom 13. aprila 1903, štiri strani dolgo, vsebuje pohvalno poročilo o

salezijanski skupnosti na Rakovniku in prošnjo, naj bi salezijanci čimprej šli še v Kočevje. S svoje strani opat Janez Smrekar obljublja vso pomoč, delal bo 'z vsemi svojimi močmi za salezijansko družbo, s pomočjo Marije Pomočnice'.

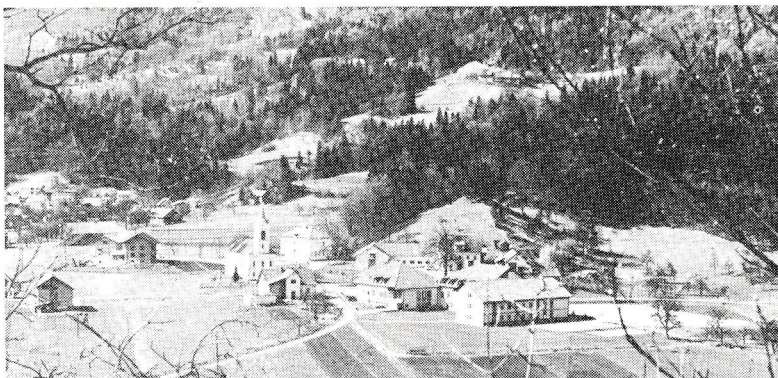
Zadnje pismo je pisano 25. avgusta 1905 tudi v italijanskem jeziku, na treh straneh. V njem katehet Smrekar izraža najprej sožalje ob smrti prvega rakovniškega ravnatelja Angela Festa, obenem se zahvali za njemu izraženo sožalje ob izgubi njegove sestre Nežike. Priporoča, naj bi prevzel službo ravnatelja Alojzij Kovačič, tudi zato, ker je Slovenec. Sploh naj bi bili v bodoče ravnatelji na Kranjskem Slovenci, ali vsaj Slovani, zaradi poznanja jezika in razmer v Avstriji. Proti koncu sporoča veselo novico, da gradnja svetišča Marije Pomočnice na Rakovniku lepo napreduje. In zopet se pohvalno izrazi o salezijancih: 'Vaši gospodje duhovniki Al. Kovačič, Fr. Povše, Jože Valjavec in kleriki so izredno dobri, zdravi in nudijo mladim najlepši zgled'.

Če kateheta Smrekarja ne bi poznali iz drugih virov, bi nam zadostovala ta pisma, da bi si oblikovali o njem podobo globokega, vernega, navdušenega in do kraja predanega kristjana v službi karizme salezijanskega sotrudnika. Na njegovem nagrobnem spomeniku je napis: 'Odšel je, toda dobrodelne njegove naprave so ostale in veličajo njegovo ime'. Ob 60. obletnici njegove smrti izražamo pionirju salezijanskih sotrudnikov v Sloveniji svojo hvaležnost, mu obljublamo, da bomo skrbeli za učinkovito služenje 'njegovih dobrodelnih naprav' v slovenski Cerkvi danes, in ga prosimo, naj nas pri tej skrbi podpira pri Bogu in Mariji Pomočnici.

Rudi Borštnik

ZELIMLJE:

**SALEZIJANSKI
OBLIKOVALNI DOM**

MAŠNIŠKO POSVEČENJE

Ob škofu Leniču novomašnika Pajk Slavko in Kavaš Franc
z inspektorjem Rudijem Borštnikom in ravnateljem Stanislavom Duhom

Petek pred cvetno nedeljo je zvalil iz toplega stanovanja tudi tiste, ki še niso popolnoma zaupali muhastemu marcu. Prišla je pomlad, odeta v sijaj sončnih žarkov in človeški obrazi so rahlo zardevali v rdečih odtenkih. Življenje je slavilo svoje svečano rojstvo, a stolni zvonovi svetega Nikolaja so žalostno odmevali po ulicah slovenske prestolnice. Z zimo se je poslavljaj naš dolgoletni slovenski metropolit, dr. Jožef Pogačnik. V tihoti je odstopil svoje mesto novomenovanemu nadškofu dr. Alojziju Šuštarju in se veselil trenutka, ko se bo umaknil javnosti in bo z molitvijo daroval preostanek življenja svoji škofiji. Z radostjo je pričakoval še en dogodek: posvečenje dveh salezijanskih novomašnikov. Izgubili smo škofa, čigar pomembnost smo ugotovili šele po njegovi smrti, a v prvi vrsti nas je zapustil zgleden duhovnik.

En delavec v Gospodovem vinarstvu se je poslovil, a dva dni po njegovem pogrebu je slovenska Cerkev dobila dva nova duhovnika. Na cvetno nedeljo je rakovniška Marija Pomočnica zbrala okrog božjega oltarja salezijanske soproste, novince, gojence, sotrudnike in molivce. Ni bila le zadnja nedelja v mesecu, ko se salezijanski sotrudniki zbirajo k duhovni obnovi — to je bil dan novomašniškega posvečenja. Mladi, stari, ljudje vseh starosti in iz raznih krajev Slovenije, so prišli k Mariji, da z molitvijo pospremijo na novo življenjsko pot diakona Kavaša Franca in Pajka Slavka.

Kljub kratkotrajni popoldanski plohi, so se ob zvokih slovesnega preludija številne glave ozrle proti vходу v cerkev, od koder je prihajala procesija. Marsikakšen pogled je z zaviranjem opazoval oba diakona, a morda je kdo sam pri sebi zavzdihnil: „Kakšna škoda!“ Saj res, duhovniški poklic zbledi ob seriji donosnih poklicev; povrh vsega pa od duhovnika pričakujemo, da ostane neporočen, da ima trdno vero z doslednim življenjem po evangeliju in da nam nudi usluge celih štiriindvajset ur dnevno.

Posvečevalec, dr. Stanislav Lenič nas je postavil na trdna tla: na cvetni petek se ni poslovil le ljubljanski nadškof, ampak je v prometni nesreči ugasnilo tudi življenje mladega duhovnika Franca Križnika in bogoslovca Martina Kastelica.

Vsak je čutil, da je v slovenski Cerkvi nastala velika vrzel, ki jo mora nekdo zapolniti. Tudi industrijska in tehnična civilizacija potrebuje prinašalce ljubezni in miru, potrebuje nekoga, ki bi z veseljem „šel tako daleč, kakor je le mogoče, po navadnih poteh, da bi bil v vsej polnosti človek, a polnost človeka je, se mi zdi, duhovništvo“ (M. Blondel).

Obred mašniškega posvečenja je skrivnost, ki jo razloži le vera. Marsikomu se je orosilo oko, ko je spremljal zavestno in popolnoma prostovoljno darovanje življenja, odpoved sebi in dosledno sprejetje božje volje. Še tako trd in vase zaverovan človek je prisiljen reči:

„Hvala, Gospod, za čudež ljubezni!“

Zbor bogoslovcev in mladih soprobatov iz Želimlje, je skušal pričarati vstajenjsko radost, ki sije iz teme velikega petka. Kakor nam križ, ki vlada svetu, prinaša pravi vstajenjski mir, dosledno sprejetje duhovništva, ki traja vekomaj, vrača radost vere dvomljivcem.

S pesmijo „Novomašnik bod' pozdravljen“ smo „novopečeni“ duhovnikoma zaželeli srečo in božji blagoslov v poklicu, a obenem željo, da bomo njuno delo spremljali z molitvijo.

Slovesnost je minila, a mene so zanimala še nekatere podrobnosti. Nekoliko zaradi lastne radovednosti, a veliko bolj zaradi bravcev Salezijanskega vestnika, sem novomašnikoma postavil nekaj vprašanj:

„Franc, kdaj in kje si prvič „zavekal“ in se nasmehnil življenju, ki ti ni prizanašalo, saj te izdajajo zagorela lica in redki lasje na glavi?“

„Rodil sem se v kmečki družini in sicer v Odrancih, v Prekmurju. Bilo nas je sedem otrok, a po dveh letih je eden umrl. Sedaj nas je šest, trije bratje in tri sestre. Otroška leta sem preživel doma v družini, med brati in dobrimi sosedi. Tudi osnovno šolo, ki je le nekaj minut oddaljena od domače hiše, sem končal v rojstni vasi.“

Slavko o svojih najnežnejših letih pripoveduje: „Tudi jaz izhajam iz kmečke družine, z Vrha nad Laškim. V družini nas je pet otrok, vendar smo iz dveh zakonov. Starejšima bratoma in sestri je oče umrl leta 1943 in mama se je leta 1949 drugič poročila. Kot otrok sem rad pomagal domačim pri kmečkih opravilih, a s šestimi leti sem začel na Vrhu obiskovati osnovno šolo. V domači vasi sem končal štiri razrede, nato sem tri leta vsak dan prehodil sedem kilometrov v Laško in nazaj, čeprav sem bil bolj slabega zdravja in so mi posebno oči zelo nagajale. Osmi razred pa sem končal v Boštanju pri Sevnici, kjer sem stanoval pri župniku.“

„Franc, kdaj si prvič začutil duhovniški poklic in po kakšnem „naključju“ si postal salezijanec?“

„Svoj duhovniški poklic sem čutil že nekaj let v osnovni šoli, posebno intenzivno konec sedmega in v začetku osmega razreda, čeprav tega nisem nikomur omenil.“

Vendar je ta poklic v meni zorel tudi po mamini molitvi in dobroti, ki sem jo čutil v družini.

Za salezijance pa sem se odločil zato, ker je veliko fantov iz naše vasi bilo pri salezijancih. Navdušilo me je pripovedovanje o delu z mladimi in o življenju v skupnosti, zato sem se odločil za salezijansko družbo.

Slavkov salezijanski poklic je zorel nekoliko drugače: „Že na začetku prvega razreda osnovne šole sem začel ministrirati. Molitev v družini, bližina oltarja in zgled dobrega župnika, so vznemirjali moje otroštvo. Klic, da bi sledil Kristusu, se je pojavil prav v teh letih.

Novembra 1962. leta smo imeli v domači župniji misijon, ki sta ga vodila: g. Rebek Stanko in g. Kelenc Tomaž — sedaj sta že oba pokojna. Na godovni dan g. Rebeke sem se prvič srečal s salezijanci. Odločilno srečanje pa je bilo dve leti pozneje, ko sem spoznal g. Jamnik Franca. Takrat sem se začel dopisovati s salezijanci in dvakrat sem bil na duhovnih vajah na Rakovniku. Takratnega salezijanskega inšpektorja, g. Jurčaka Martina sem prosil, če bi lahko prišel v kakšno župnišče, da bi imel bližje do šole. Sprejeli so me v Boštanju. Tam sem začutil lepoto salezijanskega življenja in ob koncu osmega razreda sem napisal prošnjo za sprejem v salezijanski zavod v Želimljem.

„Znano mi je, da šta gimnazija in noviciat končala v Želimljem ter maturirala na državni gimnaziji v Šentvidu. Kako in kje pa je poteka-

la vajina vzgojna praksa? “ Franc odgovarja:

„Vzgojno prakso ali asistenco sem opravljal tri leta na Rakovniku in sicer med ministranti. Tudi z ministranti je lepo delati, posebno, ko smo se pripravljali na praznike, ki smo jih preživeli skupaj pri oltarju.“ Slavko pripoveduje: „Na asistenci sem bil v Celovcu in sicer v Mohorjevem dijaškem domu. Fantom sem skušal predvsem omogočiti, da bi se v domu dobro počutili in živeli veselo krščansko življenje. Veliko sem se z njimi pogovarjal, z njimi igral in bil vesel, predvsem pa sem jih imel zelo rad.“

„Kako so starši in domači sprejeli vajin poklic — sta čutila njihovo podporo? “

Slavko je zgovornejši:

„V družini smo skoraj vsak dan molili za duhovniške poklice. Starši in vsi domači so bili veseli moje odločitve, vendar sem glede izbire bil zares samostojen. Na poti do duhovništva sem čutil njihovo blagohotno pomoč in podporo v molitvi.“

Franc je kratek, a jedrnat:

„Čeprav sem bil zadnji v družini, domači niso nasprotovali moji odločitvi, da postanem duhovnik. Prav do trenutka, ko sem stopil k salezijancem, še bolj čutim, kako molijo zame.“

„Franc, sedaj si duhovnik. Na kakšen način boš najbolje uresničil svoj poklic? “

„Ta dar, ki sem ga prejel od Gospoda, hočem deliti z drugimi — lajšati križ tistim, ki jih ta križ tare, jih razumeti, jim dajati upa-

Novomašnik Slavko Pajk

nje, jim vedno znova oznanjati velikonočno oznanilo, da je Kristus vstal in bomo vstali tudi mi. To je evangelij Veselja. To veselje hočem deliti vsem, s katerimi se bom v življenju srečal.“

„Slavko, tvoje novomašno geslo je naslednje: ‚Gospod, h komu pojdemo? Besede večnega življenja imaš in mi verujemo in vemo, da si ti Kristus, božji Sin.‘ — Bi hotel bravcem Salezijanskega vestnika razložiti, kako ti pojmuješ moto svojega življenja? “

„Ko sem v sebi začutil Kristusa, sem se mu odzval in mu sledil. Vseskozi me je ta zvestoba Kristusu navdajala z mirom in srečo. Ta Kristusov klic občutim kot dar, ki mi ga daje Bog. Prav v tem duhu želim pri Kristusu vztrajati, pri njem ostati in verovati, da doseže moja beseda njegovo srce.“

Slavko mi je hotel razgrniti še celo paletu bogatih besed in izkušenj, a Franc je bil zadržan v besedah, saj se boji velikih besed, ki bi jih ne mogel uresničiti v življenju. Vseeno sta nam veliko povedala. V imenu bravcev Salezijanskega vestnika se obema zahvaljujem za veselje in optimizem, ki ga skušata izpričevati kot duhovnika.

Branko Balažič

Novomašnik Franc Kavaš

VZGAJAJMO KAKOR DON BOSKO

REKLAMA IN VZGOJA

Živimo v dobi izrednega industrijskega napredka. Skoraj vsak dan pridejo na trg novi tovarniški izdelki. Če hočejo, da bodo tovarne delale, morajo prodati čim več novih proizvodov. To je mogoče edino s pomočjo reklame.

Tako stojimo pred dejstvom, da so revije, časopisi in tedniki polni reklame. V mestih na vseh vogalih, koncih in hišnih ploskvah visijo in se bleščijo v najživahnejših barvah in oblikah reklame. Radio dela kar naprej reklamo za vse mogoče proizvode in televizija je tako prepolna reklame.

Reklama hoče prikazati nov proizvod. Pove kaj je, čemu služi in prikaže njegove prednosti. To je prva stopnja.

Za tem skuša reklama zbuditi željo gledalca, da bi si predmet bolje ogledal in videl njegovo uporabnost, koristnost in celo nujno potrebnost. To je stopnja vzbujanja potrebe.

Ko je potreba zbudena je kaj kratek korak k povabilu, da si predmet pod tako ugodnimi pogoji kupimo, saj za to kar nudi, cena zares ni velika.

Vse je v vzdušju največjega človekoljubja: reklamirajo in prikazujejo nove predmete iz gole ljubezni do kupcev, ker jih hočejo osrečiti in jim olepšati in olajšati življenje. Še zdaleč ne pride do izraza pravi namen, da bi ljudem zvabili denar iz žepa in se okoristili z njihovo lahkoovernostjo.

V sodobnem življenju ne gledamo in poslušamo samo reklame za nove tovarniške proizvode. Podobne ponudbe v obliki reklame, ki jo v tem primeru imenujemo propaganda, imamo tudi na področju duhovnih dobrin. Tisti, ki imajo v rokah tovarne za propagando, proizvajajo svoje življenjske predloge in načine življenja in jih na lep način, v obliki primernosti, sodobnosti in kulturnega razvoja vsiljujejo poslušalcem.

Gre za dvojne sodobnih dejstev, ki sta ju omogočila zlasti sodobna elektronska tehnika v obliki kina, radia in televizije. Tudi tisk je na delu v tem smislu, vendar je njegova učinkovitost zdaleč manjša kot je učinkovitost elektronskih obveščevalnih sredstev.

Vsak vzgojitelj, zlasti starši, mora biti usposobljen, da s svojimi gojenci, zlasti lastnimi otroci, kritično premotri in vzgojno obdelate sodobne oblike vzgojstva.

Predvsem je važna ugotovitev, da tisti, ki reklamira ali kaj propagira ne dela iz ljubezni do gledalcev ali v korist tistih, ki ga poslušajo. Reklamira in propagira se vedno zaradi svoje lastne koristi. To je prvo dejstvo, ki ga mora imeti vzgojitelj, ko razpravlja in govori z gojenci o reklamah in propagandi. Ko bomo jasno vedeli, da nekdo o nečem govori zaradi lastne koristi,

potem bomo mnogo bolj pozorni in kritični do vsega, kar se pove.

Kdor reklamira in propagira, kaže vedno samo lepo ali dobro stran. Če bi bilo res tako kakor pravi reklama in propaganda, potem ne bi bilo nič hudega in slabega na svetu. Toda to je ali laž, ali prikrivanje resnice. Na svetu ni nobene samo dobre reči. Vsaka stvar, pa naj bo še tako popolna ima svojo senco in drugo stran, ki jo skriva ali je noče pokazati. Zato je treba pri vsaki stvari, ki se reklamira ali propagira poiskati drugo ali senčno stran. Za ogledovanje slabe ali senčne strani moramo uporabiti prav toliko vneme, zavzetosti in napora, kot smo jih uporabili zato, da smo poslušali slavošpeve koristnosti in primernosti predmeta.

Najslabše pri reklamah in propagandi je ustvarjanje radovednosti, ki se navadno spremeni v potrebo. Gre za umetno zbujejene potrebe, ki se navadno družijo in opirajo na naravne potrebe. Ko reklamirajo ali propagirajo npr. žgane pijače, cigarete, cigare, kozmetične predmete, določene mesne izdelke in delikatese, navajajo ljudi k temu, da bi se jim zbudila želja, ali da bi željo, ki jo že imajo, še povečali.

Vzgoja se trudi, da bi obvladovala neredne težnje in skuša gojence usposobiti, da bi bili toliko močni in bi uporabljali dobrine zaradi zadoščevanja potreb in ne zaradi ugodja, ki ga človek čuti pri zadoščevanju potreb. Reklama in propaganda pa obrneta vsa ta prizadevanja na glavo in poudarjata predvsem slast in uživanje, ki ga človek čuti pri zadoščevanju potreb.

Dostikrat jasna beseda vzgojitelja ob koncu kake reklame ali propagandnega govora izredno mnogo zaleže. Posebno še v primeru, ko gledalce vnaprej opozorimo na reklamo ali propagando, ki bo prikazana ali izrečena. Pri takem postopku je treba pokazati na zvito sebičnost, ki jo skriva reklamator ali propagator. Ne gre mu za korist gledalcev ali poslušalcev, temveč za njegovo korist. Razkriti je treba enostranskost propagande ali reklame, ko skriva vse nepopolnosti ali manj koristne strani. Jasno je treba povedati, da reklama hoče zbuditi še neobstoječe potrebe ali potrebe, ki so že na delu podkrepiti in povečati.

V. Dermota

MLADE SALEZIJANKE SE PRIPRAVLJAJO NA DELO

Družba Hčera Marije Pomočnice zelo skrbi za vsestransko vzgojo svojih članic. Preden se pobliže seznajajo z družbo v noviciatu, morajo imeti kandidatke, če že ne gimnazijsko, pa vsaj kako strokovno izobrazbo. Po noviciatu, ki traja dve leti, mlade sestre nadaljujejo svoje salezijansko redovniško oblikovanje in obenem obiskujejo višjo katehetsko šolo v Turinu, nekatere od njih pa potem tudi pedagoško-katehetsko fakulteto v Rimu. To sta dva zelo sodobno organizirana centra družbe za njihovo poslanstvo.

Iz turinskega centra so tri mlade salezijanke, ki se v dobi priprave na večne zaobljube imenujejo 'juniorke', takole opisale svoje življenje in študij.

'Glej, kako dobro je, kako prijetno je, ko sestre prebivajo skupaj.' V Kristusu ni nobene nepoznane osebe, saj smo vsi zajeti v njegovi ljubezni: 'Ni torej ne Juda ne Grka, ne sužnja ne svobodnega... zakaj vi vsi ste eno v Jezusu Kristusu' (Gal 3, 28). Kaj potem pomenijo meje, ki delijo ozemlja: Italijo, Anglijo, Tajsko, Afriko ter Jugoslavijo, če nas vnema ista Kristusova ljubezen ter združuje isti redovniški poklic?

Enaindvajset nas je. Smo v Turinu, v mestu, ki ponosno kraljuje na severnem delu Italije, v Piemontu. Smo juniorke z začasnimi zaobljubami, ki z vsakim dnevom skupno ugotavljamo lepoto našega poklica. Žene nas samo močno doživljejo Boga kot najvišjo vrednoto. Za marsikatero izmed nas so že minila tri leta od dneva prvih zaobljub, posvetitve Bogu v redovnem življenju, za druge dve ali eno leto, vse pa čutimo v sebi globoko zasidrano skrivnostno teženje, ki je utripalo v dneh ali morda tudi v letih našega odločanja. Takrat smo 'premagane', a vendar svobodno pustile, da je Kristus zmagal... In zmaga je sedaj naša! Prav zaradi takratnega prvega odgovora si sedaj delimo Kristusovo ljubezen: deset sester Italijank, štiri Angležinje, tri iz Tajske, ena iz Južnoafriške republike ter me tri iz Slovenije. Skupno uresničujemo Jezusovo v velikodušno molitev: 'Da

bodo vsi eno, kakor si ti, Oče, v meni in jaz v tebi' (Jan 17, 21).

Vsaka država ima svoje znamenitosti, mesta, ki slovijo kot kulturna in politična središča, toda Turin je mesto, ki za vsakega don Boskovega sina ali hčer pomeni nekaj več. Razodeva jim življenje velikega ljubitelja, vzgojitelja mladine, ustanovitelja družbe salezijancev ter Hčera Marije Pomočnice

Salezijanske sestre v Turinu na študiju

in predvsem velikega svetnika: sv. Janeza Boska. Vsak kraj, kjer se je mudil s svojimi fanti, vsak zavod, zgrajen z Marijino pomočjo, je zgovorna priča njegove apostolske vneme in svetosti. Če bi to zidovje spregovorilo, bi nas gotovo še bolj prevzelo njegovo čudovito geslo 'Daj mi duše, drugo vzemi!', uresničeno v življenju. In potem bazilika, zgrajena v znamenje njegove hvaležnosti do Marije Pomočnice. Prepričala nas je, da je to zares kraj, s katerega se širi njena slava po vsem svetu.

V tem mestu se torej letos nahajamo, prepričane, da je to neizmeren dar naše družbe za nas. Že v prvih začetnih letih našega oblikovanja v Ljubljani in na Bledu, so nam ga naše sestre vzgojiteljice skušale prikazati z vso ljubeznijo in tako ustvariti v nas mladih neizbrisno podobo.

Po noviciatu, ki traja dve leti, je za vsako salezijanko obvezno še eno leto oblikovanja in močna izkušnja salezijanskega redovnega življenja, ki se imenuje juniorat in zaobjema ves čas začasnih zaob-

ljub. Naše konstitucije—pravila, ki jih vsaka sestra sprejme kot konkretni izraz božje volje na dan zaobljub, nam naročajo naj se juniorat opravi v taki skupnosti, ki omogoča bogato in odgovorno vajo v apostolskih dejavnostih družbe in redovno — pastoralno ter tehnično-strokovno pripravo, ki jo zahteva naše specifično poslanstvo' (K 93).

Čakal nas je torej Turin, oblikovalni dom za salezijanke celega sveta. Da bi nam ta pot bila malo lažja, smo pred odhodom v Turin preživele skoraj dva meseca v Coneglianu, kjer smo prišle v ne-

posreden stik z italijanskim jezikom.

Septembra smo torej začele naše šolsko leto v skupnosti sedemdeset sester in štiriindvajset kandidat.

Vsaka novost seveda prinaša nova spoznanja. Počasi smo se privadile močnemu ritmu salezijanskega življenja: vsak dan hiša polna deklic, ki obiskujejo otroški vrtec, osnovno šolo, mladinski dom-oratorij, ter deklet, ki se izobražujejo v dveh srednjih šolah in prav tako nahajajo možnosti svojega udejstvovanja, sprostitev in krščanskega zorenja v oratoriju. Razen v teh ustanovah, nekatere sestre delujejo tudi v bližnjih župnijah. Zares pristen slog salezijanskega življenja, v katerem ni mogoče stati prekrižanih rok. Tega smo se prav kmalu zavedele tudi me, zajete v mrežo asistence in katehizacije. Tako nam ob teh dejavnostih in študiju teološke vsebine, salezijanske duhovnosti, katehetsko-vzgojne in praktične metodologije, dnevi kar hitro potekajo. Urnik, ki ga bremeni naš

Sledi na strani 18

S PAPEŽEM JANEZOM PAVLOM II. V TURINU

PAPEŽ JE OBISKAL DON BOSKOVO MESTO

Za turinsko mesto bo 13. april, ko je tja poromal papež Janez Pavel II., nepozaben dan. Nad milijon ljudi se je ta dan zbralo na ulicah, trgih, v cerkvah, ki jih je obiskal Petrov naslednik. Prišel je kot romar v Marijino mesto. Ustavil se je v cerkvi Marije Tolažnice in molil pred podobo, ki je upanje trpečih in preizkušanih. Popoldne se je napotil v don Boskovo baziliko Marije Pomočnice in se ji izročil v varstvo.

Obiskal je Turin, ki hrani dragoceno relikvijo — prt s Kristusovo trpečo podobo. Kakor da bi hotel v njem videti toliko trpečih in drugih, ki so kljub materialni blaginji oropani vere in zaupanja v moč Kristusovega odrešenja.

Poromal je v mesto svetnikov. Zaustavil se je na grobu sv. Jožefa Cafassa, velikega duhovnega voditelja, pred oltarjem sv. Janeza Boska in drugih salezijanskih svetnikov in v cerkvi, kjer počiva sv. Jožef Cottolengo, ki je ustanovil veliko bolnišnico Malo hišo božje Previdnosti.

S svojim obiskom v tem dvomilijonskem mestu pa je predvsem hotel utrditi svoje brate in sestre v veri. Kristus tudi danes živi. On je odrešenik tudi današnjega človeka. Edino Kristus odkriva pravo človekovo dostojanstvo, njegovo bogopodobnost in nadnaravno vrednost. Zato so krščanske vrednote tiste, ki človeka ne odtujujejo, ampak ga spodbujajo k pravi medčloveškemu odnosom, resnični svobodi, socialni pravičnosti in vedremu življenjskemu optimizmu.

Pravijo, da so Turinčani trdi in hladni ljudje. Če je to res, potem so ta dan doživljali svoje prerobje. Sto tisoči, ki so ga pozdravljali na ulicah, z balkonov in hišnih oken in mu mahali z ruticami ali robčki, so pokazali, da se je zgnilo nekaj tudi v srcih in dušah turinskega in piemontskega ljudstva. Pokazali so, da so jim pri srcu tudi duhovne vrednote. Potrdili so, da človek ne živi samo od kruha, ampak od vsake besede, ki tudi po besedi sv. očeta prihaja iz Kristusovega srca.

Lažje bomo razumeli nekaj misli iz njegovih govorov, če vemo za nekatere težke probleme, s katerimi se danes srečuje turinsko ljudstvo in Cerkev. Kljub močno razviti industriji je še vedno veliko nezaposlenih. Množičen prihod delavcev iz južnih krajev Italije prinaša nove težave. Ljudje se težko vključijo v novo okolje. Minogi hitro pozabijo tudi na svoje krščanske obveznosti. Delo, zaslužek in skrb za materialne dobrine človeka v začetku tako prevzame, da na duhovne stvari kar pozabi. Otroci teh delavskih družin so prepuščeni sami sebi. Svojevrsten vpliv ima nanje tudi ulica. Veliko mladih se vdaja alkoholu, mamilom in razvratu. Terorizem je znamenje neresenih socialnih razmer, pa tudi način zaslužka in strankarskih bojov. Število vernih, ki po veri tudi živijo, je padlo že močno pod polovico.

V Turinu študirajo tudi štirje naši bogoslovci. Zvone Štrubelj je to srečanje s papežem takole opisal:

„Komaj vzcvetelemu cvetju, ozelenelemu drevju, posajenemu ob rob širokih asfaltiranih cest, veselemu in prazničnemu razpoloženju Turinčanov posreduje radio veselo novico: prišel je med nas. Kakor da ima to dvomilijonsko mesto ta dan samo eno skrb, sprejeti ga za svojega.

Ob devetih ga srečamo v cerkvi Marije Tolažnice. Ob pol desetih obišče bolnišnico Cottolengo — Malo hišo božje Previdnosti. Ne more mimo trpečih in mimo tistih, ki se jim z vso ljubeznijo posvečajo. Videti je globoko prevzet, ko ob enajstih stopa v stolnico, kjer se sreča z več kot 800 duhovniki. Čeprav je že v zamudi, nagovori duhovnike z besedami pastirja in očeta: „Zvesto nadaljujte delo velikih vaših prednikov svetnikov. Ohranite tradicijo, ki jo je Veliki duhovnik namenil vašim prednikom: delo z bolniki, z mladino, delavci in študenti, z zaporniki in obsojenimi. Tudi danes ne manjka novih možnosti, kjer boste lahko posvetili vse svoje apostolske moči: skrbite za družine v krizi, za narkomane, za nasilneže, obupane... „Zdravnika ne potrebujejo zdravi, ampak bolni“ (Lk 5, 31).

Janez Pavel II. pred baziliko Marije Pomočnice v Turinu

Nato mašuje veliki množici, ki je našla prostor pred stolnico in po bližnjih ulicah. Videti je treba, kako vzvalovi množica, ko njegova roka zaplava v pozdrav in se tako spontano spremeni v blagoslov. Božja beseda zna z njegovimi besedami postati še posebej zgovorna. Evangelij te nedelje predstavi Kristusa, ki se sreča z apostoli zbranimi za zaprtimi vrati. Doživljajo občutke strahu in dvoma. Občutek strahu, ki je tako prevladujoče strašilo turinskega vsakdnega. Apostoli so se bali. Tudi današnji človek se boji samega sebe, boji se dosežkov tehnike, boji se nenehne možnosti samouničenja, boji se človeka, boji se lastne smrti. Ali ne povzroča to stisko smrt Boga v človeku. Sodobni človek je odstranil Boga iz svojega življenja misleč, da bo bolj svoboden in samostojen. Brez Boga ni več pravega spoštovanja človeka, ni več tiste zavore, ki bi varovala človeka pred zlorabo in uboji. Tistim, ki ne verujejo, velja Jezusove besede Tomažu: „Poglej... prepričaj se... in ne bodi neveren, ampak veren...“ (Jan 20, 27).“

Zgodovinski dogodek za salezijansko družino je bil prvi obisk papeža v don Boskovi baziliki Marije Pomočnice. Kakšno veselje v nebesih so doživljali don Bosko, Dominik Savio, Marija D. Mazzarello in drugi salezijanci. Pred sto leti je še don Bosko pogosto romal v Rim na grob apostolov Petra in Pavla, da tam prosi pomoči in blagoslova za papeža, za Cerkev, za salezijansko družino. Zdaj prihaja papež v Turin, da moli v baziliki Marije Pomočnice, se izroča v njeno varstvo in se don Bosku

zahvali za delo, ki ga je opravil v Cerkvi ter mu priporoči današnjo mladino. Nad tri tisoč redovnic je bilo zbranih v baziliki. Tudi njim je namenil spodbudni nagovor: „To srečanje z vami je za vse razlog velikega duhovnega veselja. To veselje čuti moje srce, žari pa tudi z vaših obrazov. Navdušenje, s katerim se popolnoma z nedeljenim srcem posvečate Bogu, je vir trajnega veselja. Tudi cerkev, v kateri smo, ima za to naše srečanje svojevrsten pomen. Ta veličastna bazilika, ki je posvečena Mariji Pomočnici, je sad goreče in dinamične vere genija svetosti, sv. Janeza Boska. On je dal Cerkvi številne in vnete redovne družine. S svojo dolgo in globoko izkušnjo med mladino je imel navado reči, da poklic klije v večini kristjanov... Ta sveti kraj pa me spominja tudi na soustanoviteljico močne redovne družine Hčera Marije Pomočnice sv. Marije D. Mazzarello. Že od najmlajših let je hotela živeti redovni poklic v svetu, ko je v svoji delavnici učila mlada dekleta šiviljstva in jih vodila po poti dobrote. Čeprav skoraj ni znala pisati in brati, kakor pravijo življenjepisci, pa je o krepostih znala govoriti tako jasno in prepričljivo, da je delala vtis, da jo navdihuje Sveti Duh. Živela je skrito, ponižno življenje, v resnosti svojega duhovnega materinstva do tisočev deklet... Poklici za redovnice tudi danes so. V to moramo verjeti, za to moliti in delati. Don Bosko nam zagotavlja, da poklici so“.

„Ali bi moglo izostati srečanje z vami?“, je nagovoril papež mlade na trgu pred baziliko Marije Pomočnice. „Nikakor“, se je razvil mogočen odgovor mladine na vsem

trgu. „Mesto Turin je vaše mesto, mesto mladih. Prvo ime, ob katerem se bom ustavil, je don Bosko. Njegova redovna družina se je razširila po vsem svetu. Tudi v Krakovu na Poljskem so salezijanci. Več let sem tudi sam živel v salezijanski župniji. Zato ne morem, da ne bi govoril o Janezu Bosku.“

Don Bosko je bil velik vzgojitelj. Biti vzgojitelj pomeni razumeti mlade. Don Bosko je ljubil mladino. On bi gotovo s svojo čudovito izkušnjo znal tudi v vas vzbuditi pravi odmev na Jezusove besede: „Pridi in hodi za menoj!“ (Mt 19, 21).

Drugi lik, ki vam je blizu, je bil Pier Giorgio Frassati: športnik, alpinist, socialni delavec, globoko veren, popolnoma predan bratom. Umrli je star 24 let.

Oba sta znala odkriti ceno človeške osebe. Človek ima sam v sebi veliko vrednost, toda nima jo sam od sebe in zase. Človek je ustvarjen po božji podobi. Kljub socialnemu protestu, verjemite, je življenje vsakega človeka, še posebej mladih, nepopolno brez Kristusa. Vera vanj nudi dopolnitev človekove osebnosti. Vse, kar je veliko, kar je lepo in vredno, najde človek v Kristusu. Vaš korak h Kristusu bo predvsem vir vašega veselja, ki nam ga svet ne more dati,“ je poudaril papež.

Ploskanja, radostnega pritrjevanja ni manjkalo. Na koncu se je papež pridružil pesmi, ki so jo vsi zapeli. Še več. Sam je vodil in pel poljsko pesem, katero je tudi mladina poprijela. To srečanje je prehitro minilo, zato so mladi zahtevali, naj ostane še z njimi. Posloviti se je moral, podaril jim je svoj blagoslov.

Svoje romanje v Turinu pa je zaključil z govorom pred cerkvijo Matere božje ob reki Pad. Tu ga je pričakalo nad pol milijona ljudi. Nagovoril je ljudi z besedami, ki so vsem tako blizu. „Turin je doživel industrijski čudež, pokazal je svojo ustvarjalnost, delavnost. Koliko znoja in truda je bilo vloženo v ta napredek. Toda mesto Turin je dalo svetu tudi velike osebnosti, kot so Cottolengo, don Bosko...“

Tudi danes je mesto številnih napetosti, socialnih nasprotij in nasilja. Papež je prišel med vas, da se pogodi za mir, za oživiljanje velikih krščanskih vrednot, kot je človekovo dostojanstvo“. Nagovoril je tudi družine: „Vaš dom naj ne bo samo ‚bivak‘, ampak resničen dom, kjer se pogovorite, najdete toplino in mir. Vaše delo naj bo sodelovanje s Stvarnikom. Bodite gospodarji dela in ne sužnji. Delo ni edino merilo človekove vrednosti. Veliko problemov turinskega mesta tudi ne bo moč rešiti z nasiljem in terorizmom.“

Delo naj ne izrablja in okrnjuje mladino, ampak naj ji primerna vzgoja nudi dobro izobrazbo, predvsem pa življenjski optimizem in navdušenje...

Vstani, Turin, v tisti veliki noči, ki preobraža svet! Ohrani v sebi svoje krščansko čutenje, svoj katoliški obraz! Bog naj te varuje, Turin!“

Gotovo je nepozabno doživetje papeževega obiska in bogata vsebina njegovih govorov padla kot dobro seme v srca kristjanov in vseh ljudi dobre volje. To bo tema številnih pogovorov in srečanj mladine, to bo temelj za prenovno krščanskega utripa don Boskovega mesta.

T. Lipar

IZ MISIJONOV

Pismo Gustija Horvata iz Burundija
NEVARNOSTI POVSOD

Gusti Horvat nam je 20. februarja pisal med drugim tudi tole:

Končujem tečaj kirundščine pri belih očetih v Mujangi. Včeraj je bil pust in smo se povsili skupaj v dvorani: peli smo v vseh mogočih jeziki. Ob pol desetih zvečer smo se razšli, ker ugasnejo elektriko, ki jo kakor po drugih misijonih proizvajajo z motorji na mazut. Ker je motor zelo hrupen, je nameščen v bolj oddaljeni lopi. Kakor vsak večer, je tudi tisti večer šel ugasnit

motor ekonom. Šele naslednje jutro, ko ekonoma ni bilo k pobožnim vajam, so šli v lopo in ga našli umorjenega v mlaki krvi. Po vsem telesu je imel vbode z nožem, največja rana je vodila do srca. Razbojnik so pustili nož ob njegovem truplu. To je prvi primer v tej okolici tako okrutnega umora. Odnegli niso nič, niti ure s pokojni-kove roke.

Zadnje čase je veliko ropov na misijonskih postajah, umora pa še ni bilo. Preprosto ljudstvo trpi in z nami sočustvuje.

Vedno smo v božjih rokah in ne vemo kaj nas čaka. Ta pokojni sobrat je bil v Burundiju od leta

1936. Zgradil je okrog 40 cerkva – tudi tisto na našem misijonu v Rukagu, ker so bili poprej pri nas beli očetje. Bil je zelo dober, delaven, podjeten in še vedno, čeprav že sedemdesetletnik, močan.

Kdo nas bo varoval in dajal moči v takih preizkušnjah, če ne božja vsemogočnost.

V Rukagu gre zaenkrat vse lepo. Jože Mlinarič uspešno gradi novo cerkev na podružnici: zidovi lepo rastejo, čeprav je zelo težko dobiti gradbeni material, ki je tudi izredno drag.

Vsem prav lepe pozdrave iz Afrike.

SREČANJE S SALEZIJANCI NA POLJSKEM

Ni šlo ne za turizem ne za romanje, ko se je skupina salezijancev odpravila na pot, ki je imela za zemljepisni cilj Krakov, nekdanjo poljsko prestolnico, škofovski sedež sv. Stanislava in še pred kratkim nadškofa in kardinala Karla Wojtyła — sedanjega papeža.

Šli smo tja po naročilu našega vrhovnega predstojnika Egidija Viganaja, ki je načrtoval srečanje jugoslovanskega in poljskega vodstva inspektorij. Taka študijska srečanja so novost v naši družbi. Vpeljal jih je sedanjí vrhovni predstojnik z namenom, da bi čimprej prišel v delovni stik z vsemi inspektorijami po svetu; kar bi se na dolgo zavleklo, če bi čakali na to, da bi vsako posebej obiskal, kar medtem tudi dela.

Z naše strani sta se teh študijskih dni udeležila naš inspektor Rudi Borštnik in hrvaški inspektor Milan Litrić, vsak s svojimi svetovalci. Odpotovali smo 21. aprila in se ustavili na Dunaju, kjer smo obiskali avstrijskega inspektorja, ki je zaradi srčnega infarkta v bolnišnici, in tam tudi prenočili. Sobratje so nas lepo sprejeli. Pot nas je nato vodila skozi Slovaško in majhen del Moravske. Ustavili smo se samo za kratek čas v Bratislavi in si ogledali cerkev sv. Martina — znamenito stolnico, v kateri je bilo kronanih 13 avstroogrskih vladarjev.

V Krakov smo prispeli pozno ponoči. Nemalo smo se vrteli po mestu, preden smo s pomočjo taksista, ki zaradi neke napake na karti ni mogel najti ulice, prišli do salezijanske cerkve. V Krakovu smo ostali en dan in pol. V tem mestu je sedež južne poljske inspektorije. Inspektorat je ob cerkvi, ki je posvečena sv. Janezu Bosku. Sezidali so jo pred zadnjo svetovno vojno v modernem slogu, ravno zdaj so pa položili mozaike na stene in poslikali stebre. Salezijanci so ponosni na to, da je v to cerkev hodil kot fant sedanjí papež. Kakšnih dvajset minut od cerkve stoji ob Visli stavba, v kateri je salezijansko bogoslovje. V njem študira 44 bogoslovcev in 12 drugih mladih sobratov, ki končujejo srednjo šolo. Na Poljskem so namreč mala semenišča pre-

povedana. Število bogoslovcev raste, kar se vidi tudi iz tega, da so prvi letniki znatno večji od zadnjih, in to ne zaradi izstopov. Kmalu se lahko opazi, da imajo pobožne bogoslovce, ki znajo dobro združevati salezijansko veselje in molitev. Miao so lepo pripravili, bila je zaradi gostov latinska, zato pa je bilo toliko manj petja v domačem jeziku. Kljub temu smo na splošno ob tem obisku lahko opazili, da imajo kakšno veliko nočno pesem zelo slovesno in z lepo melodijo. Nekaj minut vstran od bogoslovja stoji hiša, kjer je sedanjí papež kot študent nekaj let stanoval. Na to že od daleč opozarja velika tabla z napisom.

Po prvem študijskem dnevu smo našli toliko prostega časa, da smo si šli ogledat novo cerkev v Novi Huti, ki jo je sezidal takratni kardinal Karol Wojtyła. Izreden spomenik vernosti poljskega ljudstva, zlasti delavstva. Kapela v kripti je posvečena trpljenju poljskega naroda med zadnjo svetovno vojno. Ob cerkvi so dušnopastirski prostori, duhovniki pa stanujejo po blokih in jih v tej župniji deluje 25. Nazaj grede smo si ogledali še krakovski Wawel, kjer je v stolnici (v njej so zemeljski ostanki sv. Stanislava) ravno bilo bogoslužje za sedanjega papeža, kot imajo to po vsem Poljskem vsakega 16. v mesecu.

Po prvem študijskem dnevu je na drugi dan sledilo srečanje z vrhovnim predstojnikom in nato po skupnem kosilu odhod v sedež severne inspektorije Lodž (250 km od Krakova). Ustavili smo se tudi v Čenstohovi, vendar tokrat ni bilo časa za ogled znamenite božjepotne cerkve, pač pa je naš obisk bil namenjen salezijanski župniji, kjer gradijo novo cerkev. Stara cerkev je bila polna ljudi, zlasti mladine in otrok, ki so prišli pozdravit vrhovnega predstojnika.

Severna inspektorija ima veliko poklicev. Bogoslovcev 80, novincev 35, kar pomeni, da število zelo raste. Sedež inspektorije je v župniji Sv. Terezike D.J. Ta ima 30 tisoč prebivalcev in dušnopastirski center za 8 tisoč študentov. Povprečen nedeljski obisk je blizu 15 tisoč ljudi. Cerkev so sezidali v

težkih časih leta 1951—1952. Umetniško jo je okrasil salezijanski duhovnik-umetnik. Od tam smo ob večerih si šli ogledat njihov dom duhovnih vaj, kjer je ravno iskalo svojo prenovu blizu 80 sobratov, in bogoslovje v kraju Lad v bivšem cistercijskem, pozneje kapucinskem samostanu z izredno lepo in veliko baročno cerkvijo.

Poljskih sobratov je že blizu tisoč, zato jih iz dveh ravno zdaj delijo v 4 inspektorije, z novima sedežema v mestu Pila (severozahod) in Wrocław (jugozahod). V Lodžu so nam rekli, da veliko gradijo in nam pokazali nekatere načrte. Samo v severni inspektoriji gradijo hkrati 7 cerkva in 10 župnijskih domov, seveda s prispevki vernikov.

V teh študijskih dneh smo ugotovili stanje salezijanskega življenja in dela v naših posameznih narodih. Izmenjali smo si tudi mnenja, kako bi še bolj zavestno gojili svoj salezijanski poklic, ga prenašali in v mlade sobrate. S salezijanskim načinom življenja in dela naj bi prispevali k oznanjevanju evangelija v naših krajevnih Cerkvah. K temu delu pa bi pritegnili še bolj kot doslej tudi salezijanske sotrudnike, posebno mlade.

To študijsko srečanje je bila dobrodošla priprava za naš inspektorialni občni zbor, ki ga bomo imeli letos junija. Na njem se bomo pogovarjali o istih zadevah, ki so tako važne za naše redovniško življenje in delo.

Polni lepih vtisov in obogateni za mnoga nova spoznanja smo se v ponedeljek začeli proti večeru vračati, malo predčasno, zaradi drugih naših obveznosti doma. Spotoma smo se za nekaj minut zaustavili v Čenstohovi — romarskem središču Poljske. Tam, že prej pa v Wadowicach kakor tudi pri cistercijanih v Novi Huti, smo lahko občutili, kako Poljaki želijo za vedno ohraniti živ spomin na papežev obisk. Velik napis 'Totus tuus' na božjepotni cerkvi ti pričara milijonsko množico, ki ga je poslušala in z njim doživljala Marijino varstvo in svobodo božjih otrok.

Poljskim sobratom smo za njihovo bratsko ljubezen ostali veliki dolžniki. Moja molitev zanje je bila, da bi se tudi po salezijanskem delu na Poljskem zdaj in vedno uresničevalo, kar pojejo v pesmi: Bože, kroluj nam!

St. Duh

50-LETNICA MUČENIŠTVA ŠKOFA VERSIGLIA

SPOMINI MISIJONARJA ANDREJA MAJCENA

Letos obhajamo 50-letnico smrti prvega salezijanskega misijonarja in škofa na Kitajskem, Alojzija Versiglia, s katerim je bil mučen tudi njegov spremljevalec duhovnik Kalist Caravario. To je bilo 25. februarja 1930 v kraju Li Than Tseui.

Mene je njuna smrt, — pripoveduje Andrej Majcen — tedaj sem bil še bogoslovec na Rakovniku — z ene strani pretresla, z druge strani pa me je celo navdušila za misijone.

To je res nekaj čudnega, kajne? Saj je tudi sveta Mala Terezija imela pred seboj zgled vietnamskega mučenca Teofana Venarda. Zapisala je: „Moja duša je podobna njegovi“. Bila je vsa prevzeta pri branju pisem, ki jih je Venard pisal v jetniški kletki v Hanoju, kjer je zdaj cerkev Matere mučencev, kjer sem tudi jaz molil.

Tudi don Bosko se je navduševal za misijone na Kitajskem, kar je razvidno tudi iz podobe na steni njegove sobe, ki prikazuje mučenca Perboira. To podobo je imel na steni že od leta 1855.

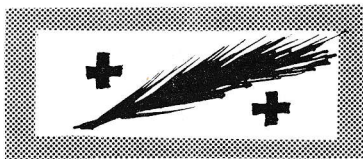
Naš prvi salezijanski misijonar kardinal Cagliero je dejal, da je don Bosko imel nekoč sanje (ki pa niso zapisane v Memorijah), v katerih je videl tistega, ki bo prvi šel na Kitajsko. V rokah je imel dva keliha, v prvem polno znoja, v drugem polno krvi. Ta prvi misijonar ni bil, kakor so menili, neki Conelli, ampak Alojzij Versiglia. Njemu je don Bosko mesec dni

pred svojo smrtjo dejal: „pridi pozneje, ker ti imam nekaj važnega povedati“. Ne vemo, kaj mu je povedal. Menimo, da to, da bo on prvi vodja misijonske skupine za Kitajsko. Versiglia je imel tedaj 14 let.

Naše delo na Kitajskem se je pričelo v nemirnih časih, ko je tam vse vrelo. Samo pet let po prihodu salezijancev v Macao (1906–1911) je vstal nov buditelj narodne revolucije, zdravnik Sun Jatsen in je ustanovil novo kitajsko republiko. Imajo ga za očeta kitajskega naroda. Strupena protiverska gonja je za nekaj časa pregnala salezijance iz Macaa in so se zatekli v Hongkong.

Škof v Junanfuju je pisal Versigliu leta 1911 pismo, naj pošlje misijonarje v Junan, ker je on sam obljubil don Bosku na obisku pri njem okrog leta 1880, da bo preskrbel njegovim sinovom lepo področje dela.

Versiglia kot predstojnik našega misijona v Macau tega, zaradi nemirnih časov, ni mogel uresničiti.

Šele leta 1935 je to željo izpolnil naš misijonar Kerec in z njim drugi naši misijonarji.

Sveti sedež je leta 1920 določil naj kantonski škof De Guebriault oddeli severni del kvantunške škofije in jo poveri salezijancem z Versigliem na čelu, ki je postal tudi škof in ordinarij tega področja.

Debela knjiga pričevanj o življenju in delu škofa Versiglia, ki je bila pripravljena za njegovo beatifikacijo, govori o velikih težavah in naporih, ki jih je imel pri opravljanju svoje škofovske službe. Bil je v nenehni nevarnosti pred vojaki, pirati in roparji vseh vrst in vseh političnih smeri. Potovanja so bila nadvse naporna in nevarna. Njegov kelih znoja se je vedno bolj polnil.

Gospod Geder je večkrat pripovedoval, kako je Versiglia pred vsakim potovanjem veliko premolil pred Najsvetejšim. Večkrat so ga videli ponoči ob medli svetlobi

večne luči klečati in moliti z rožnim vencem v roki. Geder mi je večkrat dejal, da je škof Versiglia želel, da bi ga on spremljal na vizitaciji škofije. Prav zadnji trenutek pa se je premislil in poklical Kalista Caravaria, mladega misijonarja. Tako sta najeti rečni ladjici odšli brez Gedra slavnemu mučeništvu škofa Versiglia in duhovnika Caravaria naproti, ker sta branila katehistinje pred nasiljem.

Prepričan sem, da je bila njuna žrtev seme za kitajsko mladino. Kelih, ki ga je videl don Bosko, je bil napolnjen s krvjo.

Ko sem se 1951 leta peljal z vlakom skozi naš misijon, sem premišljeval velike misijonarske čednosti tega velikega salezijanskega misijonarja, ki so dozorevale v molitvi pred Evharistijo. Večkrat je napisal tole izjavo: „Salezijanec, ki ne moli, je kakor kanal brez vode. Kdor je bil na Kitajskem, to primeroma lažje razume, saj k vsaki riževi gredi vodi jarek vode, in če vode ni, ni riža. Tako bo ostalo suho tudi apostolsko polje salezianca, če ga ne bodo zalivali kanali božje milosti.“

Tako si je Versiglia izoblikoval svoj svetniški lik s strogo disciplino in askezo do sebe, toda z dobroto in ljubeznivostjo do drugih, posebno do misijonarjev, ki jim je bil dobri oče in prijatelj.

Naj ta naš salezijanski svetnik izprosi salezijanski družbi na Kitajskem novo pomlad apostolskega dela, nam vsem pa veliko misijonarske askeze: „Da mihi animas, cetera tolle — Daj mi duše, drugo vzemi!“

MED KANADSKIMI ROJAKI

V tuje dežele lahko grem kot turist, med svoje kanadske rojake sem vselej prihajal z zadržanostjo božjepotnika. Prihajal sem mednje, pripovedoval sem jim o domovini, o starih krajih, kjer je še vedno njihova misel. Korenin ni mogoče odrezati.

Tri tedne sem bil med njimi: V Montrealu, Torontu in Hamiltonu. V večernih urah so prihajali h grobovom, da bi imelo veliko-nočno praznovanje globlji pomen. V velikem številu so prihajali, da bi opravili pred veliko nočjo zakrament sprave. Prihajali so od daleč. Morda ne pridejo vsako nedeljo,

ker so oddaljeni od slovenskega verskega središča, za praznike pridejo, ker se bolj domače počutijo med svojci. Mnogi otroci ne govorijo več slovensko, angleška šola jih izobrazuje v angleškem jeziku. Nekateri otroci pa govorijo lepo slovensko, starši so prizadevni, učijo jih jezika svojih prednikov. Otroci mnogih staršev kaj radi pridejo na počitnice v Slovenijo.

Hamiltonsko župnijsko skupnost vodijo trije salezijanci: Karel in Stane Ceglar ter Ivan Dobršek. Stanujejo v zelo skromnih prostorih zraven slovenskega doma. Župnik Karel Ceglar načrtuje s

svojim cerkvenim odborom gradnjo cerkve in župnišča, krajevni škof jim je obljubil pomoč in podporo. Dogovori s slovenskimi družinami potekajo v razveseljivem razumevanju. Ključno pa je, ali bodo prišli iz domovine mlajši duhovniki, ki bi jih tamkajšnji dušni pastirji uvedli v apostolat v drugačnih razmerah. Verjetno ga ni med hamiltonsko župnijsko skupnostjo, ki bi ga ne zaposlovala misel, kdaj bodo prišle mlajše sile iz domovine, ki se bodo posvetili njihovi mladini. Živijo v upanju, zato tudi molijo, mnoge pa je že kar strah pred negotovostjo; v duhovnika imajo zaupanje, v njem imajo podporo, v njem čutijo prizadevnost za slovensko skupnost.

DUM DUM V INDIJI

PIŠE MISIJONARKA S. TEREZIJA MEDVEŠEK

Čuden naslov Dum Dum! To niso zločeste krogle, temveč mesto nekje severno od Kalkute, kjer zdaj misijonari s. Terezija Medvešek. Da bi se vezi med nami ne razrahljale, je pisala 27. marca letos sestrām na Bled. Takole piše:

„Če se ne motim, je to moje pismo prvo iz Dum Duma. Mislim, da že veste, da nisem več v Bandelu, kjer sem delala 6 let in sem imela vsakovrstno priložnost za apostolsko delo. Sicer pa imam tudi tu dovolj priložnosti za delo v prid dušām.

Tukajšnja župnija šteje nad tisoč katoliških družin, poganskih pa je brez števila. Mesto je industrijsko, zato se od vseh strani steka vanj ljudi v upanju za boljšim kruhom. Žali Bog, nimajo vsi sreče.

V župniji je župnik že star in bolehen in sam. Pomagamo mu, kolikor moremo, posebno z obiskovanjem družin. Pri tem so nam v pomoč salezijanske sotrudnice, največ učiteljice. Vsak četrtek, ko nimamo šole, se razdelimo po skupinah, včasih celo po pet skupin, in gremo v razne družine, kjer se zbiramo. Molimo rožni venec, se zanimamo za njihovo gnotno, pa tudi duhovno stanje. Po svojih močeh jim pomagamo. Zelo nas imajo radi. Težava je v raznovrstnih jezikih. Kar ne zmoremo mi, nadoknadi Sveti Duh in Marija Pomočnica. Zelo nam je v tolažbo in spodbudo, ko jih ob

Vrhovni predstojnik s s. Terezijo Medvešek

nedeljah vidimo vse pri maši. Nedeljske popoldneve pa je naše dvorišče premajhno za vso mladino.

Če Bog da, bomo odprle še drugo misijonsko postajo, v Rajgani, ne daleč od tukaj. Tam bo pravo misijonsko delo. Kraj sem že z našo inspektorico obiskala, ki je ugotovila potrebnost dela v njem.

Pošiljam vam sliko vrhovnega predstojnika Egidija Viganaja, ki nas je lani obiskal. Bil je navdušen nad delom salezijancev in sester v

Indiji. Imele smo srečo, da smo ga lahko slovesno sprejele. Govoril nam je celo uro in je bil z nami pri kosilu. Obiskal nas je tudi generalni vikar salezijanske družbe Gaetano Scivo in nam povedal veliko lepega. Zelo smo bile vesele teh obiskov, zdaj pa je čas, da uresničimo, kar smo lepega slišale.

Veselo velikō noč želim vsem na Bledu: vašemu gospodu, sestrām in novinkam, pa tudi vsem sestrām in salezijancem!”

ZA INDIJANCE V ČILU

MISIJONAR ANTON GRIL
PRIPOVEDUJE

Salezijanski vestnik vam prvič predstavlja misijonarja Antona Grila, ki deluje med Andskimi Indijanci v Čilu od leta 1976 s centrom v Iquique (Ikike). S svojimi 55. leti se je iz mirnega in urejenega salezijanskega dela napotil v tvegano in naporno pastoralno delo med Indijance čilskega andskega višavja. Oskrbuje 15 vasi: iz teh zapuščenih ljudi si prizadeva napraviti boljše ljudi in kristjane. Njegovo delo spada v okvir „Notranjih misijonov — Misiones del Interior“ škofije Iquique.

V svojem pismu z dne 9. marca letos takole opisuje svoje delo:

Predvsem vas prosim, da si preberete iz evangelija po Mateju v 23. poglavju od 1. do 13. vrste, kjer je med drugim zapisana Jezusova izjava: „...vi vsi pa ste bratje!“ Kako lepo bi bilo, če bi povsod uresničili ta Gospodov nauk!

Čeprav sem zelo utrujen od dolge in utrudljive poti, vam bom nekaj napisal, da boste lažje razumeli moj položaj.

Kaj se zgodi dobro oboroženi vojski, ki se bojuje, če ne dobi pomoči iz zaledja? Razkropila se bo in bo uničena. Nekaj podobnega se lahko zgodi misijonarju, ki mora delati v težkem okolju, pa bi bil zapuščen.

Ljudje, za katere delam, pripadajo plemenu Ajmari in se imajo za potomce slavnih Inkov. Večina tega ljudstva živi v Peruju, okrog jezera Titicaca, pa tudi v Boliviji in Čilu, povsod na gorskih planotah. Teh Indijancev je danes okrog 600 tisoč. Pred prihodom Špancev so bili lepo organizirani in močni, potem pa so izgubili svobodo. Vsiljena jim je bila tuja civilizacija in vera. Tako jim je bila zatrti naravna rast in zato živijo danes brez idealov, brez optimizma, zaprti vase. Kristusov evangelij ni mogel prežeti njihovega srca in življenja. Sprejeli so samo zunanja znamenja krščanstva, v srcu pa so ostali zvesti starim verovanjem in običajem. Vsakdo od njih sicer pravi „jaz sem katoličan“, pa ne zna niti moliti niti ne ve za krščanske verske in moralne resnice. Zato tudi ne more po njih živeti. Živijo v nekakem dvojeverju: Mater božjo

istovetijo s „Pačamamo“ — materjo zemljo, svetnike s svojimi nekdanjimi božanstvi.

Njihova vera se zlasti kaže v praznovanju farnega patrona in drugih verskih praznikov. Ti so jim prilika za bučno in pijano veselje, v katerem vsaj za dan ali dva pozabijo na težko in brezizhodno življenje. Naj vam opišem tak njihov praznik.

Praznovanje vodi eden od vaščanov, alfer. Na predvečer praznika pridejo dve ali tri godbe s preprostimi glasbili k alferu in „kličejo“ s svojo glasbo ljudi na praznik. Ljudem dajejo piti koruzni mošt — čiča, ki močno upijanja, in vsake-mu v roke dajo cvetlice in svečo. Povabijo tudi duhovnika. Zbrani se v procesiji napotijo k cerkvi tako, da vas obhodijo dvakrat ali trikrat. Ko pridejo v božji hram, odložijo cvetlice in sveče, duhovnik izmoli neko molitev in da blagoslov, potem pa godbe spet „muzicirajo“, da je joj. Potem se začne slavlje v vasi. Povabljeni so tudi vaščani iz drugih vasi. Nebo žari od umetnih ognjev, ljudje pa jedo, pijejo, plešejo, godbe igrajo... Tako vso noč.

Naj omenim še praznovanje velikega tedna. Vsak dan imajo procesije, ki so precej podobne tistim v Španiji. Z osvajalci so prišli tudi misijonarji in prinesli verske navade in običaje iz svoje dežele. V dolgih stoletjih se je vse nekoliko sprevrglo in šlo svojo pot; razumljivo, saj so bili ljudje prepuščeni sami sebi, brez zadostne oskrbe s strani duhovnikov.

Zanje so ti prazniki bolj pomembni kot zunanja slovesnost, žegnanje združeno s sejmom pri nas v starih časih... Verski obredi so izginili. Naredijo sicer božji grob, postavijo tri velike križe in nanje privežejo križanega in oba razbojnika. Figure so naravne velikosti, križi pa temu primerno veliki in iz grobega lesa. Na veliki petek imajo snemanje s križa. Vse to gre po starih navadah in brez duhovnika. Med snemanjem robantijo da je kaj. Nato pripravijo Jezusov pogreb. V težko kovinsko krsto, s stranicami iz stekla, položijo kip ležečega Kristusa. To krsto potem nesejo možje v procesiji, ki se pomika zelo počasi, tako, da traja po tri ure ali več, lahko pa se celo zavleče do jutra. Možje pridejo iz vseh koncev, tudi od 200 km daleč. Oblečeni so

v bele tunike in na glavi nosijo kapuco z luknjami za oči. Ker hočejo biti spokorniki, ne želijo, da bi jih udeleženci poznali. Vsak hoče narediti nekaj pokore za svoja slaba dela v preteklem letu, zato se menjajo pri nošenju težke krste. Mimoregre pa skočijo v bližnjo krčmo da se „opomorejo“.

Počasi jih hočem spraviti na pravo pot. Namesto teh navad bomo priredili preprost obred, kot izpoved vere. Trajala bo samo pol ure, če Bog da. Sveto podobo križanega pa bodo nosili na lahkkih nosilih. To bo začetek verske „revolucije“! Da bi to dosegel, prosim vaših molitev in žrtev. To „revolucijo“ bom lahko izpeljal samo v Gamini, v drugih 40 krajih bo pa še po starem.

Mojim vernikom vedno pravim: „Božje kraljestvo ni jed in pijača, ampak pravičnost in mir in veselje v Svetem Duhu; kdor namreč s tem služi Kristusu, je všeč Bogu in čislán pri ljudeh. Zatorej si prizadevamo za to, kar je za mir in medsebojno spodbudo.“ (Rmlj 14, 17–19). Kdaj se bo to med mojimi verniki uresničilo? Molite, molite! So verni, a na svoj način. Radi prižgejo sveče pred svetimi podobami. Imajo jih nič koliko, a ne vedo za življenjepís nobenega svetnika, da bi ga posnemali!

Cerkev tu v Camini je bila leta 1945 skoro do tal požgana. Meri 60 x 12 metrov! Koliko žrtev nas je stala obnova cerkve. Ljudje so rešili samo nekaj svetih podob. Sredi prezbiterija je 8 metrov dolga obhajilna miza v polkrogu, iz klesanega kamna, za njo pa velik in lep oltar iz belega kamna.

Moje veselje in upanje so otroci. Nekaj napredka je tudi z odraslimi. Toda prazniki jih tako „zavrtijo“, da je joj. Neki mlad mož mi je dejal: „Ne bom več hodil na te poganške praznike, kjer se samo je in pije.“ Jedo malo in slabo, toda pijejo toliko več. Neka žena mi je skoraj jokaje rekla: „Nimamo denarja za kruh!“ Možje pa imajo vedno denar za pijačo.

Zdaj pripravljám skupaj s poljskim duhovnikom misijon za vseh naših 15 vasi. V Camini pa sem naredil v Cerkvi nekaj center krščanske kulture s pomočjo dia pozitivov in filmov za otroke in mladino. Seveda, za to je treba veliko denarja... Tako „nova Cerkve“ v teh krajih počasi raste. Zdaj pripravljám 100 fantov in deklet za prvo obhajilo in birmo. A. Gril

MLADE SALEZIJANKE SE PRIPRAVLJAJO NA DELO

Nadaljevanje s strani 11

vsakdan je zares poln, zato so toliko bolj zaželeni in dobrodošli prazniki, ki popestrijo družinskega duha in nas še bolj zblížajo. Sodelovanje vseh, sester, otrok, mladine in staršev je v takih dneh zares očiten dokaz pomembnosti salezijske družine.

Naše življenje, ki je na praznik sv. Janeza Boska močnejše utripalo, se še posebej bogati ob misli, da bomo v bližnji prihodnosti obiskali zibelko naše družbe, rojstni kraj sv. Marije Dominike Mazzarello, Mornese. Takrat bomo še na poseben način sprostili našega duha, da se naučijo 'morneškega', ki ga je ustvarila ta preprosta, ponižna, močna in sveta žena, vsa predana Bogu za reševanje duš.

Kakor nekoč sv. Marija Mazzarello, tako tudi nas Kristus osrečuje v redovnem poklicu. Ponosne smo, da nas 'nihče ne more ločiti od njegove ljubezni, ker smo zapale Mariji' (Pavel VI.). Imamo samo eno željo: biti nosilke skrivnosti odrešenja in jo deliti z vsemi, s katerimi se srečujemo na poti življenja.

s. j.

NAŠ FARMAR LUDVIK ZABRET

Iz nekega drugega njegovega poročila smo zvedeli, da je imel težko pravdo s 'pogani'. Ti so hoteli zgraditi na ozemlju farme, na mestu, kjer so razvaline nekega svetišča, nov tempelj. Pravda je sedaj na višji stopnji.

Sicer pa je, kakor pravi Ludvik Zabret, vsa okolica poganska. Katoliške družine so bile tiste, ki so prišle z njim iz Madrasa, iz skrajnega juga Indije. Z njimi je začel orati ledino. Večina teh družin si je prihranila potrebno, da so si kupili zemljo v svojem domačem kraju in se vrnili. Tako je zdaj tam od 30 samo 10 krščanskih družin.

V šoli imajo salezijanci pri farmi 40 učencev. Začeli so, kakor povsod, z revnimi fanti, ki niso mogli končati osnovne šole. Zanje so odprli delavnice, v katerih se učijo varjenja in kleparske obrti.

Tako področje dela Ludviku Zabretu še vedno raste.

SALEZIJANSKA OAZA V TEHERANU

Salezijanci vodijo v Iranu dva župnijska centra, v Abadanu in Teheranu in še šolo v tem glavnem mestu. Šola vsebuje internat, polinternat in zunanje šolarje, ki obiskujejo osnovno šolo, gimnazijo, mladinski center z raznimi organizacijami, kolonijami...

'Naš položaj je kočljiv', piše Mario Murru. Nekateri bi želeli ukinitve našega dela, toda starši naših fantov in prijatelji našega dela zaenkrat uspejo odstranjevati vse težave. Zaupamo v Gospoda, v Marijo Pomočnico in v don Boska. Smo v Iranu, da izpolnjujemo Gospodovo voljo v tej kritični uri življenja Cerkve v tej deželi.

Novinar Mauro Anselmo je imel po telefonu intervju z 'Don Boskov šolo' v Teheranu, ki je bil objavljen 26. novembra lani, nekaj dni po zajetju ameriških talcev, v turinski 'Stampa Sera'.

Povzemamo nekaj vprašanj in odgovorov iz tega intervjuja:

Govorim s salezijskim zavodom v Teheranu?

Da, tu je Don Boskov kolegij, je bilo slišati glas duhovnika Franka Parrisiya, enega od 30 salezijancev, ki so ostali na svojem mestu kljub 'islamski revoluciji'. V glavnem mestu je bolj psihološka kot vojna napetost.

Kaj pa zasedba ameriške ambasade?

Časopisi veliko pišejo o tem, ljudje romajo neprestano tja, toda jaz ostajam raje doma.

Se bojite?

Ne, celo spoštujejo nas. Naša šola je na zelo prometnem kraju. Nekaj oboroženih mož je vdrlo v našo hišo in se postavili na balkon. Izstrelili so nekaj rafalov v zrak, po treh urah pa so mirno odšli.

Mnogo Italijanov je pobegnilo iz Irana. Vi mislite ostati?

Da. Prihodnost je neznanka. Ne vemo, kaj se bo zgodilo, ali bomo morali oditi in zapreti šolo, toda mi nameravamo ostati.

Don Boskov zavod obiskuje trenutno 1700 dijakov, od katerih jih je 80 odstotkov muslimanov. V Teheran smo prišli leta 1937, najprej za duhovno oskrbovanje italijanskih delavcev. Vpis v prvi letnik letošnjega šolskega leta je bil za muslimane prepovedan, zato imamo gojence in dijake samo kristja-

ne raznih veroizpovedi in obredov, ter nekaj Judov in zoroastrijcev; muslimani so ostali samo v ostalih razredih.

Počasi boste ostali brez gojencev?

Ne vemo. Prihodnost je negotova in vse se lahko zgodi. Zaupamo, da se prepoved lahko pozneje spremeni.

Politična oblast spoštuje verske manjšine?

Uradno, da. Borili so se za načela svobode, obljubili svobodo in spoštovanje tudi manjšin.

ANS 1/1980

Novinar Vincenzo Maddaloni je za 'Famiglia cristiana' podal pogovor z Alfredom Picchionijem, salezijskim ravnateljem v Teheranu, ki je med drugim izjavil tole:

Če bo šlo tako naprej, bomo prisiljeni zapreti šolo. Trud desetletij bo šel v dim. Leta 1937 smo prišli za italijanske delavce, potem smo v predmestju na griču Abbasabad postavili zavod, ki smo ga imenovali Andisheh, kar pomeni 'baklja misli'. Za razliko od drugih tujih ustanov v Teheranu, smo v našem zavodu začeli takoj s krajevnim jezikom. Sprva smo sprejemali predvsem bogate, da smo poplačali dolgove, potem pa smo na široko odprli vrata revnim. Okrog nas je zdaj vse pozidano z vilami. Kraj se po nas imenuje Andisheh. Naši odnosi z oblastjo so bili vedno odlični. Zdaj pa so fanatiki, ki nas gledajo s sumom, nas ožemajo, izsiljujejo, strašijo. Vse kar je 'zapadnega' gledajo z nestrpnostjo.

Kakšna bo prihodnost verskih manjšin?

Naši kristjani bodo zapustili Iran, če se bo stanje poslabšalo, je odgovoril Johannan Seman Issaji, nadškof kaldejskih kristjanov v Teheranu. Če so 'mullahi' tako neizprosni do lastnih vernikov, se kristjanom lahko pripeti še hujše. Islam sicer zapoveduje strpnost do drugovercev, toda konkretno zahteva za 'nečiste' dobro vidno oznako njihove verske pripadnosti, kakor je bilo v navadi pred tisoč leti. Tega se bojimo.

Vsekakor nova teheranska vlada zahteva, da se muslimanska mladina vzgaja 'v okoljih, ki odgovarjajo svetim islamskim načelom'.

Dossier BS 3/1980

IZ DRUŽINE MOLIVCEV ZA DUHOVNE POKLICE

Zadnje čase mi največ molivcev piše o misijonarju Grilu.

Od adventa naprej, ko so molivci brali misijonarjevo prošnjo, prihajajo tudi njihovi velikodušni darovi. Mislim, da bo vsem za zgled in spodbudo, s kakšnim duhom se zavzemajo za misijonarja.

Iz Posavja piše Z. S.: „V adventnem molitvenem namenu sem brala, kakšen revež je vaš prijatelj misijonar Gril... Jaz že dolgo let molim za misijonarje, zdaj bom molitev še podvojila. Skupaj s sestro M. vam pošiljava za misijonarja tudi darilo... Še se spominjam misijonarja Kereca, ki nam je govoril v nabito polni dvorani o Kitajski. Kmalu je šel za njim g. Majcen, pozneje še g. Geder...“

C. M. s slovenske obale piše: „Res, težke so razmere našega pozabljenega misijonarja v Čilu. Da more v njih vztrajati, potrebuje svetniške moči. Medve s sestro Z. prevzameva molitev za eno od njegovih vasi...“

„Sporočam vam, da me je zelo ganila novica o trpečem misijonarju. Opravila sem devetdnevno in darovala vse, kar sem v teh dneh doživela in trpela. Naj bo za vztrajnost in moč, ki jo potrebuje... Prilagam skromen dar.“ (M. Z.)

Negovalka v domu ostarelih piše, da so ji naložili nočno dežurstvo ves teden od svete noči do novega leta: „Malo me je prizadelo, toda našla sem rešitev: napravila sem trden sklep, da bom vse žrtve teh noči darovala Bogu za vse misijonarje, posebno za Grila, ki sem mu zelo blizu z molitvijo sv. rožnega venca...“

Druga skupina molivk mi izraža svojo zavzetost za svoje poslanstvo molitve in trpljenja za poklice. Tako npr. piše duhovniška mati iz Posotlja: „Prilagam dar za sv. mašo za vse mlade, za katere bomo molili ta mesec. Veseli me, da se nekaj mladine znova obrača k Bogu, saj On je edini, ki lahko osreči človeško srce.“ (A. K.)

Z Gorenjske se oglašja M. M.: „Najprej pristrčna hvala za redno pošiljanje molitvenih namenov!“

Z Goriške piše A. S.: „Sedaj živim z ostarelo in bolešno mamo. Toda zelo pogrešam Ljubljano,

kjer sem se lahko vsak dan udeležila sv. maše. Tukaj pa nimamo stalnega duhovnika in je maša samo ob nedeljah in enkrat čez teden. Zato še bolj goreče molim za duhovne poklice, ker vidim, kako je žalostno in prazno, če ni duhovnika v vasi. Tudi duhovno življenje peša.“

M. Z. iz Zasavja piše: „Hvala za vse! Nikoli vam ne bom mogla povrniti. Za gotovo vem, da bi postala mlačna in lena za dobro, če ne bi imela... vaših mesečnih spodbud. Tudi čutim učinek molitve drug za drugega, saj mi je podeljena čudna moč...“

V adventnem molitvenem namenu sem ob zgledu misijonarja Grila potrkal na vest, da bi kaj več storil za širjenje božjega kraljestva. Dobra molivka F. J. iz ljubljanske okolice mi odgovarja: „Res me je zbolelo ob branju tega odstavka. V meni se je zbudila misel, da nič ali skoraj nič ne storim v ta namen. Morda res ne morem storiti kaj več vsak dan kot moliti in darovati svojo grešnost in trpljenje. Zaradi invalidnosti so zelo redki trenutki, da sem brez bolečin. Vendar to trpljenje prenašam z veseljem in vdano... Moja največja bolečina pa sta moja dva sinova, ker ne sprejemata vere v svoje vsakdanje življenje. Toliko sem se z njima trudila, da bi jima bil Bog prvi v življenju. Toda sodobno potrošništvo ju je popolnoma odtujilo krščanskemu življenju... Oba bi bila lahko dobra duhovnika, ker imata vse pogoje, razen najvažnejšega: smisel za darovanje in ljubezen do Boga in do bližnjega.“

To je gotovo velika milost in dolžnost krščanskega poklica, na katerega mnogi pozabljajo. Vendar med našimi dragimi molivci je še veliko požrtvovalnosti. Tako npr. mati salezijanskega bogoslovca piše: „Jaz ne morem drugega kot moliti in darovati vse svoje trpljenje po Mariji Bogu za duhovne poklice... in da bi ljubezen preplavila ves svet.“

M. S. iz Bele Krajine pravi: „Tudi meni se zdi najboljša molitev ta, da darujemo trpljenje, ki ga ni malo, za duhovne poklice. S tem ga tudi lažje prenašamo, ko se zavedamo, da je tudi naše trpljenje

komu v korist. S trpljenjem združujemo tudi molitve. Zdaj v postnih nedeljah molimo križev pot in se tako združujemo s Kristusom... Vemo, da je za mlade fante duhovni poklic lahko težak...“

Redovnica iz Pomurja je nekaj časa doma oskrbovala težko bolno rodno sestro in piše: „Sedaj imam veliko priložnosti, da lahko tudi žrtve darujem za duhovniške, redovniške in misijonarske poklice ter za stanovitnost do konca. Molitve same so dosti lažje kot žrtve...“ (A. H.)

Še drugi pa na drugačen način želijo prispevati k rasti duhovnih poklicev. M. C. je zbrala lepo vsoto med svojimi somolivkami v neki gorenjski župniji in piše: „Danes pošiljam za vaše fante v Želimljem nekaj za pirhe.“ Podobno piše M. M. iz Bele Krajine: „Prilagam nekaj za vaše fante.“

Šofer N. N. (brez podpisa) mi piše: „Odločil sem se, da vam pošljem majhen prispevek za cerkvene potrebe. To vam pošiljam v zahvalo Bogu za srečno vožnjo na mednarodni špediciji. Prosim vas, da molite za mojo srečno vožnjo – in v življenju!“

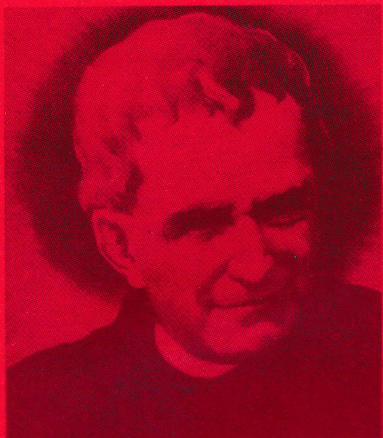
Še o neki temi so pisale razne molivke. Morda bo komu v spodbudo, da bo lepše opravljal šmarnice. A. M. iz Posavja piše: „Hvala vam za šmarnice, ker so mi zelo dobrodošle. Vsak večer jih skupno beremo v naši vaški kapelici. Vsi jih zelo radi poslušajo. Molimo tudi rožni venec in litanije Matere božje. Skupno molimo tudi za duhovne poklice. Tako smo sami pripravili majniško pobožnost na vasi.“

Prijateljica U. Z. še dodaja k temu: „Jaz ne morem h kapelici, zato kar pri odprtem oknu sodelujem pri molitvi... Pridejo otroci iz vasi in še nekaj odraslih. Tako se jih nabere okrog 20. Prosim za vso to mladino, da jim Marija izprosi milost vere na poti v življenje.“

Naj zaključim ta mozaik zvesta sotrudnica izpred vojne s svojo bolj salezijansko temo: „Kljub slabemu zdravju sem bila 25. marca (lani) na Rakovniku pri posvečenju treh mladih duhovnikov. Zelo me je prevzelo. Obenem pa sem bila zelo vesela, ko sem videla, da imate veliko mladega naraščaja.“

Ivan Zupan

ALI GA POZNATE?

ČRTICE IZ DON BOSKOVEGA ŽIVLJENJA

48. Kako je don Bosko cenil rožni venec

Po večernih molitvah 20. avgusta 1882 je don Bosko pripovedoval te sanje:

Sanjalo se mi je, da sem bi z vsemi fanti v hiši mojega brata v Castelnovu. Med tem ko so bili fantje na oddihu, je pristopil k meni nekdo, ki ga nisem poznal, me popeljal na bližnji travnik ter mi pokazal med travo velikansko kačo. Bila je dolga sedem metrov in zelo debela. Zgrozil sem se in hotel pobegniti. Neznanec mi je pa dejal:

— Ne, ne, ne bežite, pridite in poglejte. Ne bojte se!

— O, nisem neumen, da bi se izpostavljaval nevarnosti!

— No, pa ostanite, mi je odvrnil, sam pa je šel dalje, vzel vrv in se vrnil k meni, ter rekel: Vzemite vrv na enem koncu in jo trdno držite; jaz pa bom zgrabil vrv na drugem koncu in oba bova udarila z vrvjo po kači.

— In potem?

— Nič, močno bova udarila kačo po hrbtu.

— Nikar, kača bo švistnila in naju napadla!

— To prepustite meni.

— Ne bom tvegala življenja s to vrvjo. In že sem se obrnil, da bi pobegnil. Toda neznanec mi je toliko prigovarjal in mi dopovedoval, da sem se pomiril in pristal na

sodelovanje. Zgrabila sva vrv vsak na svojem koncu in udarila po kači. Strašno se je vzpela, udarila z repom po tleh, se pognala proti nama ...

— Trdno držite vrv, ne izpuscite je! mi je zakričal neznanec. Pohitel je za deblo neke hruške in vrv pritrdil nanjo, potem pa je pohitel k meni in drugi konec vrvi pritrdil za železni križ na oknu. Medtem pa se je kača premetavala in s telesom bila po zemlji dokler ji niso pošle zadnje moči.

Ko je kača poginila je neznanec odvezal vrv od drevesa in okenskega križa, jo zvil v klopčič in mi dejal:

— Dobro poglej! in je položil klopčič vrvi v skrinjo, jo zaprl, čez nekaj trenutkov pa spet odprl.

Medtem so fantje pritekli k meni. Pogledali smo v odprto skrinjico in obstremeli. Vrv je bila razporejena tako, da je tvorila napis: 'Ave Maria'.

— Glejte, je dejal neznanec: kača je podoba hudobnega duha, vrv pa podoba Ave Maria ali natančneje rožnega venca, ki je nadaljevanje Ave Maria. Z rožnim vencem je mogoče tolči, zmagati in uničiti vse hudobne duhove pekla!

V svojih Spominih pripoveduje don Bosko, da je že od otroških let vsak dan molil rožni venec skupaj z mamo in brati. Ko je bil star 11 let je kot pogoj svojim vrstnikom, da jih bo zabaval, dal molitev rožnega venca. In tako je že od vsega začetka svojega Oratorija vsak dan molil skupaj s fanti rožni venec, kljub nasprotovanju tudi uglednih dobrotnikov. Tedaj je zatrdil: 'Rožni venec je orožje zmage za vso Cerkev!'

Pavel VI. je izjavil: 'Brez pre-mišljevanja, je rožni venec telo brez duše' (Marialis cultus, 1974) in še: 'Takoj za molitvenim bogoslužjem je rožni venec v družini ena od najbolj vzvišenih in učinkovitih molitev'. Pavel VI. pravi nadalje, da je treba rožni venec moliti 'mirno in razglablajoče počasi', 'ker je povzetek vsega evangelija' (misli iz Marialis cultus).

MB 7 : 238

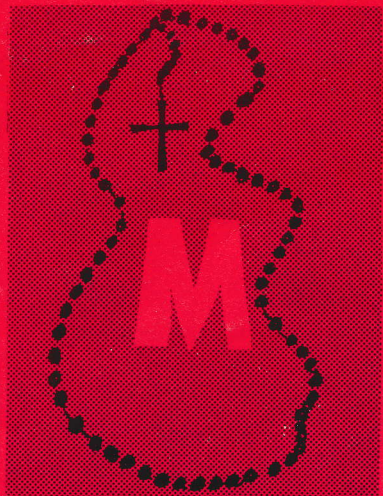

Kip Marije Pomočnice, nekoč v salezijanskem zavodu v Murski Soboti

DON BOSKOVA MOLITEV K MARIJI POMOČNICI

O Marija, mogočna Devica, velika in slavna obramba Cerkve, izredna pomoč kristjanov! Strašna si kakor urejena vojska: sama si uničila vse krive vere po vesoljnem svetu.

V stiski, v vojni, v potrebah nas pred sovražnikom varuj, ob smrtni uri pa nas sprejmi v večno veselje!

MARIJA,
POMOČ KRISTJANOV,
PROSI ZA NAS!